

DIRECTIVA 2009/140/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 25 noiembrie 2009

de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 95,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat, având în vedere textul comun aprobat de Comitetul de conciliere la 13 noiembrie 2009 ⁽³⁾,

întrucât:

(1) Funcționarea celor cinci directive care cuprind cadrul de reglementare UE existent pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice [Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) ⁽⁴⁾, Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul) ⁽⁵⁾, Directiva 2002/20/CE (directiva privind autorizarea) ⁽⁶⁾, Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciile universale și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (directiva privind serviciul universal) ⁽⁷⁾, Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejerea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) ⁽⁸⁾ (denumite împreună directiva-cadru și directivele speciale)] face obiectul unei revizuirii periodice realizate de către Comisie, în special cu scopul de a determina necesitatea modificărilor având în vedere evoluția tehnologică și cea a pieței.

(2) În această privință, Comisia și-a prezentat constatările inițiale în Comunicarea sa din 29 iunie 2006 privind revizuirea cadrului de reglementare al UE pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice. Pe baza acestor constatări inițiale, s-a desfășurat o consultare publică care a identificat lipsa în continuare a unei piețe interne a comunicațiilor electronice ca fiind cel mai important aspect care ar trebui abordat. S-a constatat că în special fragmentarea reglementărilor și lipsa de concordanță între activitățile autorităților naționale de reglementare riscă să pună în pericol nu numai competitivitatea sectorului, dar și beneficiile substanțiale ale consumatorilor care ar rezulta din concurența transfrontalieră.

(3) Reforma cadrului de reglementare al UE pentru serviciile și rețelele de comunicații electronice are scopul de a realiza piața internă pentru comunicații electronice prin consolidarea, ținând cont de piețele cheie, a mecanismului comunitar pentru operatorii de reglementare cu putere semnificativă pe piață, pentru a garanta o concurență eficientă. Această reformă este completată prin Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 de instituire a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și a Oficiului ⁽⁹⁾. De asemenea, reforma cuprinde definirea unei strategii de gestionare eficiente și coordonate a spectrului pentru realizarea unui spațiu informațional european unic, și consolidarea dispozițiilor pentru utilizatorii cu handicap în scopul creării unei societăți informaționale accesibile tuturor.

(4) Prin recunoașterea faptului că internetul este un instrument esențial pentru educație și pentru exercitarea practică a libertății de expresie și a accesului la informații, orice restricție impusă asupra exercitării acestor drepturi fundamentale ar trebui să fie în conformitate cu Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Comisia ar trebui să inițieze o largă consultare publică referitoare la aceste aspecte.

(5) Se urmărește reducerea treptată a reglementărilor *ex ante* specifice sectorului, pe măsură ce se intensifică concurența pe piață și, în cele din urmă, reglementarea comunicațiilor electronice doar prin dreptul concurenței. Ținând seama că piețele comunicațiilor electronice au demonstrat o dinamică concurențială puternică în ultimii ani, este esențial ca obligațiile de reglementare *ex ante* să fie impuse numai atunci când nu există concurență efectivă sau durabilă.

⁽¹⁾ JO C 224, 30.8.2008, p. 50.⁽²⁾ JO C 257, 9.10.2008, p. 51.⁽³⁾ Avizul Parlamentului European din 24 septembrie 2008 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial), Poziția comună a Consiliului din 16 februarie 2009 (JO C 103 E, 5.5.2009, p. 1), Poziția Parlamentului European din 6 mai 2009, Decizia Consiliului din 20 noiembrie 2009 și Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 24 noiembrie 2009.⁽⁴⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 33.⁽⁵⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 7.⁽⁶⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 21.⁽⁷⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 51.⁽⁸⁾ JO L 201, 31.7.2002, p. 37.⁽⁹⁾ A se vedea pagina 1 din prezentul Jurnal Oficial.

- (6) La efectuarea evaluărilor privind funcționarea directivei-cadru și a directivei speciale, Comisia ar trebui să evalueze dacă, din perspectiva evoluției pieței și ținând seama atât de concurență, cât și de protecția consumatorului, este necesar să se mențină dispozițiile privind reglementarea *ex ante* specifică sectorului menționate la articolele 8 și 13a din Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul) și la articolul 17 din Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal) sau dacă aceste dispoziții ar trebui modificate sau abrogate.
- (7) Pentru a asigura o abordare proporțională și adaptabilă asupra diverselor condiții de concurență, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să poată defini piețele pe criterii subnaționale și elimina obligațiile de reglementare de pe piețele și/sau din zonele geografice în care există o concurență efectivă în ceea ce privește infrastructura.
- (8) Pentru a realiza obiectivele Agendei de la Lisabona, este necesară oferirea de stimulente adecvate pentru investiții în noi rețele de mare viteză, care să susțină inovațiile cu privire la serviciile de Internet bogate în conținut și să consolideze competitivitatea Uniunii Europene la nivel internațional. Astfel de rețele au un potențial enorm de a aduce beneficii consumatorilor și întreprinderilor din Uniunea Europeană. Prin urmare, este esențial să se promoveze investițiile durabile în dezvoltarea acestor noi rețele, garantând totodată concurența și sporind posibilitatea consumatorului de a alege, prin intermediul unor reglementări previzibile și consecvente.
- (9) În comunicarea sa din 20 martie 2006 intitulată „Reducerea decalajelor de acces la conexiunea în bandă largă”, Comisia a recunoscut că există o divizare teritorială în Uniunea Europeană în ceea ce privește accesul la serviciile în bandă largă de mare viteză. Îmbunătățirea accesului la spectrul radio facilitează dezvoltarea serviciilor în bandă largă de mare viteză în regiunile îndepărtate. În ciuda creșterii generale a conectivității în bandă largă, accesul în diferite regiuni este limitat din cauza costurilor ridicate generate de densitatea scăzută a populației și de depărtare. Pentru a asigura investițiile în noile tehnologii în regiunile subdezvoltate, reglementarea domeniului comunicațiilor electronice ar trebui să fie în concordanță cu alte politici, precum politica ajutoarelor de stat, politica de coeziune sau obiectivele unei politici industriale mai largi.
- (10) Investițiile publice în rețele ar trebui efectuate în conformitate cu principiul nediscriminării. În acest scop, sprijinul public ar trebui să fie acordat în urma unor proceduri deschise, transparente și competitive.
- (11) Pentru a permite autorităților naționale de reglementare să îndeplinească obiectivele prevăzute în directiva-cadru și în directivele speciale, în special cu privire la interoperabilitatea cap la cap, domeniul de aplicare al directivei-cadru ar trebui extins pentru a acoperi anumite aspecte ale echipamentelor radio și ale echipamentelor terminale de telecomunicații definite în Directiva 1999/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 1999 privind echipamentele hertziene și echipamentele terminale de telecomunicații și recunoașterea reciprocă a conformității acestora ⁽¹⁾, precum și ale echipamentelor pentru consumatori folosite pentru televiziunea digitală pentru a facilita accesul utilizatorilor cu handicap.
- (12) Anumite definiții ar trebui clarificate sau modificate pentru a ține cont de evoluția tehnologică și cea a pieței și pentru a elimina ambiguitățile identificate în punerea în aplicare a cadrului de reglementare.
- (13) Independența autorităților naționale de reglementare ar trebui întărită pentru a asigura o aplicare mai eficientă a cadrului de reglementare și pentru a spori autoritatea și gradul de previzibilitate al deciziilor acestora. În acest scop, ar trebui prevăzute dispoziții exprese în dreptul național pentru a se asigura faptul că, în exercitarea atribuțiilor sale, o autoritate națională de reglementare responsabilă pentru reglementarea *ex ante* a pieței sau pentru soluționarea diferendelor dintre întreprinderi este protejată de intervenții externe sau de presiuni politice de natură să pună în pericol evaluarea independentă a chestiunilor înaintate acesteia. O astfel de influență din exterior face ca un organism național legislativ să fie nepotrivit pentru a acționa în calitate de autoritate națională de reglementare în temeiul cadrului de reglementare. În acest scop, ar trebui să fie stabilite în prealabil normele privind motivele revocării din funcție a conducătorului autorității naționale de reglementare pentru a înlătura orice îndoială rezonabilă legată de neutralitatea respectivei autorități și de inflexibilitatea acesteia față de factorii externi. Este important ca autoritățile naționale de reglementare responsabile pentru reglementarea *ex ante* a pieței să beneficieze de propriul lor buget pentru a putea, în special, să recruteze personal suficient și calificat. Pentru garantarea transparenței, bugetul ar trebui publicat anual.
- (14) Pentru a asigura securitatea juridică pentru operatorii de piață, organismele de soluționare a căilor de atac ar trebui să-și îndeplinească funcțiile în mod efectiv; în special, procedurile aferente căilor de atac nu ar trebui să aibă o durată nejustificat de mare. Măsurile provizorii de suspendare a efectelor deciziei unei autorități naționale de reglementare ar trebui acordate doar în cazuri urgente, pentru a împiedica un prejudiciu grav și ireparabil care ar putea fi adus părții care solicită măsurile și atunci când sunt necesare pentru echilibrul intereselor.

⁽¹⁾ JO L 91, 7.4.1999, p. 10.

- (15) Au existat divergențe mari referitoare la modalitatea în care organismele de soluționare a căilor de atac au aplicat măsurile provizorii de suspendare a deciziilor autorităților naționale de reglementare. Pentru a obține o abordare mai coerentă, standardele comune ar trebui aplicate în concordanță cu jurisprudența comunitară. De asemenea, organismele de soluționare a căilor de atac ar trebui să aibă dreptul de a solicita informațiile disponibile publicate de OAREC. Având în vedere importanța căilor de atac asupra funcționării globale a cadrului de reglementare, ar trebui stabilit un mecanism de culegere și de raportare către Comisie a informațiilor privind căile de atac și deciziile de suspendare a deciziilor luate de autoritățile de reglementare în toate statele membre.
- (16) În scopul asigurării îndeplinirii efective a atribuțiilor de reglementare ale autorităților naționale de reglementare, datele pe care acestea le obțin ar trebui să cuprindă date contabile privind piețele cu amănuntul care sunt asociate cu piețele angro în care un operator are o putere semnificativă pe piață și ca atare sunt reglementate de autoritatea națională de reglementare. Datele ar trebui să cuprindă și informații care să permită autorității naționale de reglementare să evalueze impactul posibil al actualizărilor sau al modificărilor planificate aduse topologiei rețelei asupra dezvoltării concurenței sau asupra produselor angro puse la dispoziția altor părți.
- (17) Consultarea națională prevăzută la articolul 6 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) ar trebui realizată înainte de consultarea la nivel comunitar prevăzută la articolele 7 și 7a din respectiva directivă, pentru a permite reflectarea opiniilor părților interesate în consultarea la nivel comunitar. Acest lucru ar permite evitarea unei a doua consultări la nivel comunitar în cazul unor modificări aduse unei măsuri planificate ca urmare a consultării la nivel național.
- (18) Libertatea de decizie a autorităților naționale de reglementare trebuie reconciliată cu dezvoltarea unor practici de reglementare coerente și cu aplicarea coerentă a cadrului de reglementare, pentru a contribui efectiv la dezvoltarea și finalizarea pieței interne. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui așadar să sprijine activitățile Comisiei și ale OAREC privind piața internă.
- (19) Mecanismul comunitar care permite Comisiei să solicite autorităților naționale de reglementare să retragă măsurile planificate privind definirea pieței și desemnarea operatorilor care au o putere semnificativă pe piață a contribuit considerabil la o abordare coerentă în identificarea circumstanțelor în care poate fi aplicată reglementarea *ex ante* și în care operatorii fac obiectul acestei reglementări. Monitorizarea pieței de către Comisie și, în special, experiența dobândită odată cu procedura de la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) au arătat că neconcordanțele în ceea ce privește aplicarea de către autoritățile naționale de reglementare a măsurilor corective, chiar și în condiții de piață similare, ar putea submina piața internă de comunicații electronice. În consecință, Comisia poate contribui la asigurarea unui nivel de coerență mai ridicat în ceea ce privește aplicarea măsurilor corective prin adoptarea de avize referitoare la proiectele de măsuri propuse de autoritățile naționale de reglementare. Pentru a beneficia de expertiza autorităților naționale de reglementare cu privire la analiza de piață, Comisia ar trebui să consulte OAREC înainte de a adopta o decizie și/sau un aviz.
- (20) Este important ca punerea în aplicare a cadrului de reglementare să se realizeze la timp. În momentul în care Comisia ia o decizie prin care solicită unei autorități naționale de reglementare să retragă o măsură planificată, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să înainteze Comisiei o variantă revizuită a respectivei măsuri. Ar trebui stabilit un termen pentru notificarea măsurii revizuite către Comisie, în temeiul articolului 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), astfel încât operatorii de pe piață să poată cunoaște perioada de reexaminare a pieței și pentru a spori gradul de securitate juridică.
- (21) Având în vedere termenele restrânse din cadrul mecanismului comunitar de consultare, Comisia ar trebui împuternicită să adopte recomandări și/sau orientări pentru simplificarea procedurilor de schimb de informații între Comisie și autoritățile naționale de reglementare – de exemplu, în cazul unor piețe stabile sau care implică doar modificări minore ale măsurilor notificate anterior. Comisia ar trebui de asemenea să fie împuternicită să permită introducerea unei excepții de la obligația de notificare în vederea simplificării procedurilor în anumite cazuri.
- (22) În conformitate cu obiectivele din Carta privind drepturile fundamentale a Uniunii Europene și Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap, cadrul de reglementare ar trebui să asigure faptul că toți utilizatorii, inclusiv utilizatorii cu handicap, persoanele în vârstă și utilizatorii cu nevoi sociale speciale, au acces facil la servicii de calitate la tarife accesibile. Declarația 22 anexată la actul final al Tratatului de la Amsterdam prevede faptul că instituțiile comunitare trebuie să ia în considerare nevoile persoanelor cu handicap în formularea măsurilor de la articolul 95 din tratat.
- (23) O piață concurențială le furnizează utilizatorilor o varietate mai mare de conținuturi, aplicații și servicii. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să promoveze capacitatea utilizatorilor de a obține accesul și de a distribui informații, precum și de a utiliza aplicații și servicii.
- (24) Frecvențele radio ar trebui să fie considerate o resursă publică limitată care are o importantă valoare publică și de piață. În consecință, este în interesul public ca spectrul radio să fie gestionat în modul cel mai eficient și eficace posibil dintr-o perspectivă economică, socială și de mediu, ținându-se seama de rolul important al spectrului radio pentru comunicațiile electronice, de obiectivele privind diversitatea culturală și pluralismul mediatic, precum și de coeziunea socială și teritorială. Prin urmare, obstacolele apărute în calea utilizării sale eficiente ar trebui să fie eliminate treptat.

- (25) Activitățile privind politica în domeniul spectrului radio în Comunitate ar trebui să nu aducă atingere măsurilor luate la nivel comunitar sau la nivel național, în conformitate cu dreptul comunitar, în scopul îndeplinirii unor obiective de interes general, în special în ceea ce privește reglementarea conținutului și politica audiovizuală și de media și dreptul statelor membre de a-și organiza și utiliza spectrul de frecvențe radio în vederea asigurării respectării ordinii publice, a siguranței publice și a apărării.
- (26) Luând în considerare situația diferită din statele membre, trecerea de la televiziunea analogică la televiziunea terestră digitală ar spori, ca urmare a eficienței de transmisie superioare a tehnologiei digitale, disponibilitatea unor părți utilizabile din spectrul de frecvențe din Comunitate (spectru cunoscut sub numele de „dividend digital”).
- (27) Înainte de a se propune o măsură specifică de armonizare în temeiul Deciziei nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană (decizia privind spectrul de frecvențe radio) ⁽¹⁾, Comisia ar trebui să realizeze analize de impact care să evalueze costurile și beneficiile măsurilor propuse, precum realizarea unor economii de scară și interoperabilitatea serviciilor în folosul consumatorilor, impactul asupra utilizării eficiente a spectrului sau cererea privind o utilizare armonizată în diferitele părți ale Uniunii Europene.
- (28) Deși statelor membre le revine în continuare competența privind gestionarea spectrului, planificarea strategică, coordonarea și, după caz, armonizarea la nivel comunitar pot contribui la asigurarea faptului că utilizatorii spectrului profită pe deplin de avantajele oferite de piața internă, precum și a faptului că interesele UE pot fi apărate în mod eficient la nivel mondial. În acest scop, dacă este cazul, ar trebui elaborate programe legislative multianuale pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio care să stabilească orientările și obiectivele în materie de politică pentru planificarea strategică și armonizarea utilizării spectrului radio în cadrul Comunității. Aceste orientări și obiective în materie de politică pot face referire la disponibilitatea și utilizarea în mod eficient a spectrului radio necesar pentru stabilirea și funcționarea pieței interne și, dacă este cazul, la armonizarea procedurilor de acordare a autorizațiilor generale sau a drepturilor individuale de utilizare a frecvențelor radio, în cazurile în care este necesară depășirea unor obstacole pentru piața internă. Aceste orientări și obiective în materie de politică ar trebui să fie în conformitate cu prezenta directivă și cu directivele speciale.
- (29) Comisia și-a exprimat intenția de a modifica, înainte de intrarea în vigoare a prezentei directive, Decizia Comisiei 2002/622/CE din 26 iulie 2002 de instituire a unui Grup pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio ⁽²⁾, astfel încât să ofere Parlamentului European și Consiliului un mecanism prin care să solicite Grupului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPG) avize sau rapoarte, orale sau în scris, referitoare la politica în domeniul spectrului în ceea ce privește comunicațiile electronice și astfel încât RSPG să ofere consultanță Comisiei cu privire la conținutul propus al programelor pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio.
- (30) Dispozițiile privind gestionarea spectrului din prezenta directivă trebuie să fie conforme cu activitățile organizațiilor internaționale și regionale implicate în domeniul gestionării spectrului radio, precum Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (ITU) și Conferința Europeană a Administrațiilor Poștei și Telecomunicațiilor (CEAPT), pentru a se asigura gestionarea eficientă și armonizarea utilizării spectrului în întreaga Comunitate și între statele membre și alți membri ai ITU.
- (31) Frecvențele radio ar trebui gestionate astfel încât să asigure evitarea interferențelor dăunătoare. Prin urmare, noțiunea de interferențe dăunătoare ar trebui definită în mod corespunzător pentru a asigura faptul că intervenția de reglementare se limitează la nivelul necesar prevenirii acestor interferențe.
- (32) Sistemul actual de gestionare și distribuție a spectrului se bazează în general pe decizii administrative care sunt insuficient de flexibile pentru a face față evoluției tehnologice și economice, în special odată cu dezvoltarea rapidă a tehnologiei fără fir și a cererii tot mai mari de lărgime de bandă. Fragmentarea excesivă a politicilor naționale duce la costuri crescute și la pierderea oportunităților de pe piață pentru utilizatorii spectrului și încetinește inovarea în detrimentul pieței interne, al consumatorilor și al economiei pe ansamblu. Mai mult, condițiile de acces și utilizare a spectrului radio pot varia în funcție de tipul de operator, în timp ce serviciile electronice furnizate de către acești operatori se suprapun tot mai mult, creând astfel tensiuni între titularii de drepturi, discrepanțe privind costul accesului la spectru și posibilele denaturări în funcționarea pieței interne.
- (33) Frontierele naționale devin tot mai irelevante în determinarea utilizării optime a spectrului radio. Fragmentarea gestionării accesului la drepturile de utilizare a spectrului limitează investițiile și inovarea și nu permite operatorilor și producătorilor de echipamente să realizeze economii de scară, împiedicând astfel dezvoltarea unei piețe interne pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice care folosesc spectrul radio.

⁽¹⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 1.

⁽²⁾ JO L 198, 27.7.2002, p. 49.

- (34) Flexibilitatea în ceea ce privește gestionarea spectrului și accesul la spectru ar trebui să fie sporită prin autorizații pentru utilizarea neutră a tehnologiei și a serviciilor, pentru a permite utilizatorilor spectrului să aleagă cele mai bune tehnologii și servicii aplicabile în benzi de frecvență prezentate ca fiind disponibile pentru serviciile de comunicații electronice în registrele naționale de alocare a frecvențelor relevante în conformitate cu legislația comunitară („principiile neutralității tehnologiilor și serviciilor”). Stabilirea pe cale administrativă a tehnologiilor și serviciilor ar trebui să se aplice atunci când sunt în joc obiective de interes general și ar trebui să fie justificată în mod clar și să facă obiectul unei revizuirii periodice regulate.
- (35) Restricțiile cu privire la principiul neutralității tehnologice ar trebui să fie corespunzătoare și justificate de necesitatea de a se evita interferențele dăunătoare, de exemplu prin impunerea măștilor de emisie și a nivelurilor de putere, de a se asigura protecția sănătății publice prin limitarea expunerii publicului la câmpurile electromagnetice, de a se asigura funcționarea corespunzătoare a serviciilor prin furnizarea unui nivel adecvat al calității tehnice a serviciului, fără a se exclude în mod obligatoriu posibilitatea furnizării mai multor servicii în aceeași bandă de frecvență, de a se garanta o utilizare în comun adecvată a spectrului, în special în cazul în care utilizarea acestuia face numai obiectul autorizațiilor generale, de a se garanta utilizarea eficientă a spectrului sau de a se îndeplini un obiectiv de interes general în conformitate cu dreptul comunitar.
- (36) De asemenea, utilizatorii spectrului ar trebui să poată alege în mod liber serviciile pe care doresc să le ofere prin intermediul spectrului sub rezerva măsurilor tranzitorii pentru a respecta drepturile dobândite anterior. Pe de altă parte, măsurile care presupun furnizarea unui serviciu specific pentru îndeplinirea obiectivelor de interes general definite în mod clar, cum ar fi siguranța vieții, necesitatea promovării coeziunii sociale, regionale și teritoriale sau evitarea utilizării ineficiente a spectrului, ar putea fi permise în cazul în care acestea sunt necesare și proporționale. De asemenea, aceste obiective ar trebui să cuprindă promovarea diversității culturale și lingvistice și a pluralismului mediatic, astfel cum sunt definite de statele membre în conformitate cu dreptul comunitar. Cu excepția cazurilor în care sunt necesare pentru protecția vieții sau, în mod excepțional, pentru îndeplinirea altor obiective de interes general, astfel cum au fost definite de statele membre în conformitate cu legislația comunitară, excepțiile nu ar trebui să genereze o utilizare exclusivă pentru anumite servicii, ci mai curând să le acorde prioritate astfel încât alte servicii sau tehnologii să poată coexista în aceeași bandă în măsura în care acest lucru este posibil.
- (37) Definierea domeniului de aplicare și a naturii oricărei excepții privind promovarea diversității culturale și lingvistice și a pluralismului mediatic este de competența statelor membre.
- (38) Întrucât alocarea spectrului pentru tehnologii și servicii specifice reprezintă o excepție de la principiul neutralității tehnologiilor și serviciilor și reduce libertatea de alegere a serviciului furnizat sau a tehnologiei folosite, orice propunere pentru o astfel de alocare ar trebui să fie transparentă și să facă obiectul unei consultări publice.
- (39) În interesul flexibilității și al eficienței, autoritățile naționale de reglementare pot să permită utilizatorilor spectrului să transfere sau să închirieze în mod liber drepturile lor de utilizare către terți. Acest lucru ar permite ca valoarea spectrului să fie stabilită de către piață. Având în vedere competența acestora de a asigura utilizarea eficientă a spectrului, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să acționeze în vederea asigurării faptului că activitatea de comercializare nu conduce la o denaturare a concurenței în cazul în care spectrul rămâne neutilizat.
- (40) Introducerea neutralității tehnologiilor și serviciilor și comercializarea drepturilor existente de utilizare a spectrului poate necesita norme tranzitorii, inclusiv măsuri de garantare a unei concurențe loiale, întrucât noul sistem poate permite anumitor utilizatori de spectru să concureze cu utilizatorii de spectru care și-au dobândit drepturile de utilizare a spectrului în condiții mai stricte. În schimb, în cazul în care drepturile au fost acordate în urma unei derogări de la regulile generale sau conform altor criterii decât cele obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, în scopul îndeplinirii unui obiectiv de interes general, situația titularilor unor astfel de drepturi nu ar trebui, în mod injust, în detrimentul noilor concurenți ai acestora, să depășească ceea ce este necesar pentru îndeplinirea acestui obiectiv de interes general sau a altor obiective conexe de interes general.
- (41) Pentru a promova funcționarea pieței interne și pentru a sprijini dezvoltarea serviciilor transfrontaliere, Comisiei ar trebui să i se acorde competența de a adopta măsuri de punere în aplicare de natură tehnică în domeniul numerotației.
- (42) Licențele eliberate întreprinderilor care furnizează rețele și servicii de comunicații electronice care le permit accesul pe proprietatea publică sau privată sunt factorii esențiali pentru crearea rețelilor de comunicații electronice sau a noilor elemente de rețea. Complexitatea inutilă și întârzierile în procedurile de acordare a drepturilor de acces pot reprezenta astfel obstacole importante în calea dezvoltării concurenței. În consecință, ar trebui simplificat modul de dobândire a drepturilor de acces de către întreprinderile autorizate. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să poată coordona dobândirea drepturilor de trecere, punând la dispoziție informații relevante pe paginile lor de Internet.

- (43) Este necesară consolidarea competențelor statelor membre cu privire la titularii de drepturi de acces, pentru a le garanta intrarea sau dezvoltarea unei noi rețele într-un mod echitabil, eficient, responsabil din punct de vedere al mediului și independent de orice obligație impusă unui operator cu putere semnificativă pe piață de a acorda acces la rețeaua sa de comunicații electronice. Îmbunătățirea modului de utilizare în comun a infrastructurilor poate ameliora în mod semnificativ concurența și poate reduce costurile totale financiare și de mediu pentru instalarea infrastructurii de comunicații electronice pentru întreprinderi, în special în cazul noilor rețele de acces. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să fie împuternicite să solicite titularilor de drepturi de instalare a infrastructurii pe, peste sau sub o proprietate publică sau privată să permită utilizarea în comun a infrastructurii sau proprietății în cauză (inclusiv prin colocare fizică) pentru a încuraja investițiile eficiente în infrastructură și promovarea inovațiilor, după o perioadă corespunzătoare de consultare publică, în care toate părțile interesate ar trebui să aibă posibilitatea de a-și exprima opiniile. Aceste măsuri de coordonare sau de utilizare în comun pot cuprinde reguli de repartizare a costurilor de utilizare în comun a infrastructurii sau a proprietății și ar trebui să garanteze o împărțire adecvată a riscurilor între întreprinderile în cauză. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui, în special, să poată impune utilizarea în comun a elementelor de rețea și a infrastructurii asociate, precum canale, tuburi, piloni, nișe, cutii de distribuție, antene, turnuri și alte construcții de susținere, clădiri sau intrări în clădiri și o mai bună coordonare a lucrărilor civile. Autoritățile competente, în special cele locale, ar trebui să stabilească și proceduri de coordonare adecvate, în cooperare cu autoritățile naționale de reglementare, cu privire la lucrările publice și, de asemenea, la alte infrastructuri sau proprietăți publice corespunzătoare, care pot include proceduri care garantează faptul că părțile interesate dispun de informații privind infrastructurile sau proprietățile publice adecvate, precum și privind lucrările publice în curs de derulare sau planificate, că sunt informate prompt cu privire la acestea și că utilizarea în comun este astfel facilitată la maxim.
- (44) Comunicarea fiabilă și sigură a informațiilor prin rețelele de comunicații electronice este tot mai importantă pentru întreaga economie și în general pentru societate. Complexitatea sistemului, defecțiunile tehnice sau greșelile umane, accidentele sau atacurile, toate acestea pot avea consecințe asupra funcționării și disponibilității infrastructurii fizice care asigură furnizarea de servicii importante cetățenilor UE, inclusiv servicii de e-guvernare. Prin urmare, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să asigure menținerea integrității și securității rețelelor publice de comunicații. Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (ENISA)⁽¹⁾ ar trebui să contribuie la nivelul sporit de securitate a comunicațiilor electronice, printre altele, prin furnizarea de consultanță de specialitate și promovarea schimbului de cele mai bune practici. Atât ENISA, cât și autoritățile naționale de reglementare ar trebui să dispună de mijloacele necesare îndeplinirii atribuțiilor lor, inclusiv de competențele de a obține informații suficiente pentru a fi în măsură să evalueze nivelul de securitate a rețelelor sau serviciilor, precum și de a obține date complete și certe referitoare la incidentele reale privind securitatea care au avut un impact semnificativ asupra funcționării rețelelor sau serviciilor. Având în vedere faptul că asigurarea eficienței a unui nivel adecvat de securitate nu este un exercițiu singular ci un proces continuu de punere în aplicare, revizuire și actualizare, furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice ar trebui să adopte măsuri de protecție a integrității și securității acestora conform riscurilor evaluate, luând în considerare programele științifice de la momentul respectiv din domeniul care privește aceste măsuri.
- (45) Statele membre ar trebui să asigure o perioadă corespunzătoare de consultări publice înainte de adoptarea unor măsuri specifice pentru a garanta că întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului iau măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru a gestiona în mod corespunzător riscurile legate de securitatea rețelelor și serviciilor sau pentru a asigura integritatea rețelelor lor.
- (46) Atunci când este necesară stabilirea unui acord privind un set comun de cerințe privind securitatea, Comisia ar trebui împuternicită să adopte măsuri tehnice de executare pentru a realiza un nivel adecvat de securitate a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice de pe piața internă. ENISA ar trebui să contribuie la armonizarea măsurilor de securitate tehnice și organizaționale corespunzătoare furnizând consultanță de specialitate. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să fie împuternicite să elaboreze instrucțiuni obligatorii referitoare la măsurile de punere în aplicare de natură tehnică adoptate în temeiul Directivei 2002/21/CE (directiva-cadru). Pentru a-și îndeplini atribuțiile, acestea ar trebui să aibă competența de a investiga și de a impune sancțiuni în cazul nerespectării dispozițiilor.
- (47) Pentru a se asigura că nu există niciun fel de denaturare sau restricționare a concurenței pe piața comunicațiilor electronice, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să aibă posibilitatea de a impune măsuri corective care să vizeze împiedicarea efectului de pârghie soldat cu transferul de putere semnificativă pe piață de la o piață la o altă piață strâns relaționată cu aceasta. Ar trebui să fie clar că întreprinderea care deține o putere semnificativă în cadrul primei piețe poate fi desemnată ca având o putere semnificativă și în cadrul celei de-a doua piețe doar dacă legăturile dintre cele două piețe sunt de așa natură încât să permită puterii deținute în cadrul primei piețe să fie transferate prin efectul de pârghie în cadrul celei de-a doua piețe și dacă cea de-a doua piață este susceptibilă de reglementare *ex ante* în conformitate cu criteriile stabilite în Recomandarea privind piețele relevante de produse și servicii⁽²⁾.

(1) Regulamentul (CE) nr. 460/2004 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 77, 13.3.2004, p. 1).

(2) Recomandarea Comisiei din 11 februarie 2003 privind piețele relevante de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice susceptibile de a fi supuse unor reglementări *ex ante* în conformitate cu Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (JO L 114, 8.5.2003, p. 45).

- (48) Pentru a oferi operatorilor de pe piață siguranță în ceea ce privește condițiile de reglementare, este necesară stabilirea unui termen pentru analizele de piață. Este important să se efectueze periodic analize de piață la intervale rezonabile și adecvate. La stabilirea termenului în cauză ar trebui să se țină seama dacă piața a mai făcut anterior obiectul unei analize și a fost notificată în mod corespunzător. În cazul în care o autoritate națională de reglementare nu efectuează analiza de piață în termenul specificat, acest lucru poate pune în pericol piața internă și este posibil ca procedurile obișnuite de constatare a nerespectării obligațiilor de către autoritate să nu producă în timp efectul dorit. Ca alternativă, autoritatea națională de reglementare în cauză ar trebui să poată solicita asistența OAREC pentru a finaliza analiza de piață. De exemplu, asistența ar putea lua forma unui grup special de intervenție compus din reprezentanții altor autorități naționale de reglementare.
- (49) Datorită nivelului ridicat de inovare tehnologică și a piețelor deosebit de dinamice din sectorul comunicațiilor electronice, este necesară adaptarea rapidă a reglementărilor în mod coordonat și armonizat la nivel comunitar, deoarece experiența arată faptul că divergențele cu privire la punerea în aplicare a cadrului de reglementare UE între autoritățile naționale de reglementare poate crea un obstacol în calea dezvoltării pieței interne.
- (50) O sarcină importantă care revine OAREC este adoptarea de avize privind litigiile transfrontaliere, acolo unde este cazul. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui, prin urmare, să ia în considerare toate avizele OAREC în aceste cazuri.
- (51) Experiența dobândită în ceea ce privește punerea în aplicare a cadrului de reglementare UE indică faptul că dispozițiile existente care abilitază autoritățile naționale de reglementare să impună amenzi nu au furnizat un stimulente adecvat pentru respectarea cerințelor de reglementare. Competențele de asigurare a aplicării corespunzătoare pot să contribuie la o punere în aplicare în timp util a cadrului de reglementare UE și, astfel, să îmbunătățească stabilitatea cadrului juridic, ceea ce reprezintă o condiție importantă pentru încurajarea investițiilor. Lipsa competențelor efective în cazul nerespectării cerințelor are efect asupra întregului cadru de reglementare. Introducerea unei noi dispoziții în Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) privind încălcarea obligațiilor prevăzute în directiva-cadru și în directivele speciale ar trebui, prin urmare, să garanteze aplicarea unor principii coerente și stabile de asigurare a aplicării și de aplicare de sancțiuni pentru întregul cadru de reglementare UE.
- (52) Cadrul de reglementare UE existent cuprinde anumite dispoziții pentru facilitarea tranziției de la vechiul cadru de reglementare din 1998 la noul cadru din 2002. Această tranziție a fost încheiată în toate statele membre, iar măsurile respective ar trebui să fie abrogate întrucât au devenit redundante.
- (53) Atât investițiile eficiente, cât și concurența ar trebui încurajate în tandem, în vederea sporirii creșterii economice, a inovării și a opțiunilor pentru consumatori.
- (54) Concurența poate fi încurajată cel mai bine prin investiții la un nivel eficient din punct de vedere economic în infrastructuri noi și existente, completate de reglementări, dacă este necesar, în vederea realizării unei concurențe eficiente în sectorul serviciilor cu amănuntul. Un nivel eficient de concurență la nivelul infrastructurii reprezintă gradul în care se poate construi o infrastructură de același tip astfel încât investitorii se pot aștepta să obțină o rentabilitate acceptabilă, în funcție de estimările rezonabile ale evoluției cotelor de piață.
- (55) Atunci când impun obligații privind accesul la infrastructurile noi și modernizate, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să garanteze că condițiile de acces reflectă circumstanțele care stau la baza deciziei de investiție, luând în considerare, printre altele, costurile de dare în folosință, rata estimată de acceptare a noilor produse și servicii și prețurile cu amănuntul estimate. În plus, pentru a oferi investitorilor siguranță în ceea ce privește planificarea, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să poată fixa, dacă este cazul, clauze și condiții de acces consecutive de-a lungul mai multor perioade de revizuire corespunzătoare. Aceste clauze și condiții pot cuprinde sisteme de tarife în funcție de volume sau de durata contractului, în conformitate cu legislația comunitară și cu condiția ca aceste sisteme să nu aibă efect discriminatoriu. Orice condiții de acces impuse ar trebui să respecte necesitatea de a menține concurența efectivă în domeniul serviciilor pentru consumatori și întreprinderi.
- (56) Atunci când evaluează proporționalitatea obligațiilor și condițiilor care urmează să fie impuse, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să ia în considerare condițiile concurențiale diferite existente în diferitele zone din cadrul statelor membre.
- (57) Atunci când impun măsuri corective pentru a controla prețurile, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să încerce să asigure investitorului un randament echitabil în cazul unui proiect nou de investiții anume. În special, ar putea exista riscuri asociate cu proiectele de investiții specifice noilor rețele de acces care sprijină produse pentru care cererea este nesigură în momentul în care este făcută investiția.
- (58) Orice decizie a Comisiei în temeiul articolului 19 alineatul (1) din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) ar trebui să se limiteze la principii, abordări și metodologii de reglementare. Pentru a înlătura orice dubii, aceasta nu ar trebui să prevadă elemente de detaliu care vor trebui să reflecte în mod normal caracteristicile naționale și nu ar trebui să interzică abordări alternative de la care se poate aștepta, în mod rezonabil, să aibă același efect. O astfel de decizie ar trebui să fie proporțională și nu ar trebui să aibă vreun efect asupra deciziilor luate de autoritățile naționale de reglementare care nu creează un obstacol în calea pieței interne.

- (59) Anexa I la Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) a identificat lista piețelor care urmează să fie incluse în Recomandarea privind piețele relevante de produse și servicii susceptibile a fi supuse unei reglementări *ex ante*. Această anexă ar trebui abrogată deoarece scopul acesteia de a servi drept punct de plecare pentru formularea versiunii inițiale a Recomandării privind piețele relevante de produse și servicii a fost îndeplinit.
- (60) Este posibil ca pentru întreprinderile nou intrate să nu fie viabil din punct de vedere economic să duplicate, parțial sau în totalitate, rețeaua locală de acces a operatorilor de pe piață, într-un timp rezonabil. În acest context, acordarea accesului necondiționat la bucla sau la subbucla locală a operatorilor care dețin o putere semnificativă pe piață poate facilita intrarea pe piață și creșterea concurenței pe piețele cu amănuntul de acces în bandă largă. În condițiile în care accesul neîngrădit la bucla sau subbucla locală nu este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic, se pot aplica obligații relevante pentru furnizarea de acces la rețea care este virtual sau care nu este fizic și care oferă o funcționalitate echivalentă.
- (61) Scopul separării funcționale, prin care operatorului integrat pe verticală i se solicită să înființeze două entități comerciale separate din punct de vedere operațional, este de a garanta furnizarea de produse de acces echivalente către toți operatorii din aval, inclusiv către propriile unități din aval ale operatorului integrat pe verticală. Separarea funcțională are capacitatea de a îmbunătăți concurența pe numeroase piețe relevante prin reducerea semnificativă a tendințelor discriminatorii și prin facilitarea verificării și asigurării respectării obligațiilor în materie de nediscriminare. În cazuri excepționale, separarea funcțională poate fi justificată ca măsură corectivă atunci când eforturile în privința asigurării efective a nediscriminării pe mai multe dintre piețele în cauză continuă să eșueze sau atunci când există șanse reduse sau nule pentru existența unei concurențe în ceea ce privește infrastructura într-un termen rezonabil după ce s-a recurs la una sau mai multe măsuri corective considerate anterior ca fiind adecvate. Cu toate acestea, este foarte important să se asigure că odată cu impunerea separării funcționale întreprinderea în cauză este în continuare motivată să investească în propria rețea și că această măsură nu atrage nici un efect potențial negativ asupra bunăstării consumatorilor. Impunerea separării funcționale necesită o analiză coordonată a diferitelor piețe relevante asociate rețelei de acces, în conformitate cu procedura analizei de piață prevăzută la articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru). În momentul efectuării analizei pieței și al stabilirii detaliilor acestei măsuri corective, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să acorde o atenție specială produselor care urmează să fie gestionate de către entitățile comerciale separate, luând în considerare dimensiunea rețelei desfășurate și nivelul progresului tehnologic, care pot afecta substituibilitatea la nivelul serviciilor la puncte fixe și fără fir. Pentru a evita denaturarea concurenței pe piața internă, Comisia ar trebui să aprobe în prealabil propunerile pentru separarea funcțională.
- (62) Punerea în aplicare a separării funcționale nu ar trebui să împiedice mecanismele de coordonare adecvate dintre diferitele entități comerciale separate, cu scopul de a garanta protecția drepturilor de supraveghere economică și de gestionare ale societății-mamă.
- (63) Integrarea continuă a pieței interne a rețelilor și serviciilor de comunicații electronice necesită o mai bună coordonare a aplicării reglementărilor *ex ante*, astfel cum este prevăzut în cadrul comunitar de reglementare pentru comunicațiile electronice.
- (64) În cazul în care o întreprindere integrată pe verticală alege să își transfere o parte substanțială a activelor rețelei locale de acces sau totalitatea acestora către o entitate separată din punct de vedere juridic deținută de altcineva sau prin crearea unei entități comerciale separate pentru furnizarea produselor de acces, autoritatea națională de reglementare ar trebui să evalueze efectul tranzacției planificate asupra tuturor obligațiilor de reglementare existente impuse operatorului integrat pe verticală, pentru a asigura compatibilitatea oricăror noi acorduri cu Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul) și Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal). Autoritatea națională de reglementare în cauză ar trebui să efectueze o nouă analiză a piețelor pe care operează entitatea separată și să impună, să mențină, să modifice sau să retragă obligații în consecință. În acest scop, autoritatea națională de reglementare ar trebui să poată solicita informații de la întreprinderea în cauză.
- (65) Cu toate că, în anumite circumstanțe, o autoritate națională de reglementare poate să impună obligații operatorilor care nu au o putere semnificativă pe piață în scopul îndeplinirii unor obiective precum conectivitatea cap la cap sau interoperabilitatea serviciilor, este totuși necesară garantarea faptului că aceste obligații se impun în conformitate cu cadrul de reglementare UE și în special cu procedurile de notificare.
- (66) Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte măsuri de punere în aplicare în scopul adaptării condițiilor de acces la serviciile de radio și televiziune digitale menționate în anexa I la evoluția tehnologică și cea a pieței. De asemenea, același lucru se aplică în cazul listei minime de elemente de la anexa II care trebuie să fie făcută publică pentru a îndeplini obligația de transparență.
- (67) Facilitarea accesului la resursele de frecvențe radio pentru operatorii de pe piață va contribui la îndepărtarea obstacolelor care stau în calea intrării pe piață. Mai mult, progresul tehnologic reduce riscul interferențelor dăunătoare în anumite benzi de frecvență, reducând astfel necesitatea drepturilor individuale de utilizare. Condițiile de utilizare a spectrului pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice ar trebui în mod normal să fie stabilite în autorizațiile generale, în afara cazului în care drepturile individuale sunt necesare, având în vedere utilizarea spectrului, pentru protecția împotriva interferențelor dăunătoare, pentru asigurarea calității tehnice a serviciului, pentru garantarea utilizării eficiente a spectrului sau pentru îndeplinirea unui obiectiv specific de interes general. Deciziile cu privire la necesitatea drepturilor individuale ar trebui să fie luate într-o manieră transparentă și proporțională.

- (68) Introducerea cerințelor neutralității tehnologice și a serviciilor pentru acordarea drepturilor de utilizare, precum și posibilitatea tot mai mare de a transfera drepturi între întreprinderi ar trebui să sporească libertatea și mijloacele de furnizare de servicii de comunicații pentru public, facilitând astfel, de asemenea, îndeplinirea obiectivelor de interes general. Cu toate acestea, anumite obligații de interes general impuse radiodifuzorilor pentru furnizarea de servicii media audiovizuale pot impune aplicarea de criterii specifice pentru acordarea drepturilor de utilizare în cazurile în care pare a fi esențial pentru îndeplinirea unui obiectiv specific de interes general prevăzut de statele membre în conformitate cu legislația comunitară. Procedurile asociate realizării obiectivelor de interes general trebuie să fie, în toate circumstanțele, transparente, obiective, proporționale și nediscriminatorii.
- (69) Având în vedere impactul restrictiv asupra accesului liber la frecvențele radio, valabilitatea unui drept individual de utilizare care nu poate fi comercializat ar trebui să fie limitată în timp. În cazul în care drepturile de utilizare cuprind dispoziții privind reînnoirea valabilității acestora, autoritățile naționale competente ar trebui mai întâi să efectueze o reexaminare, inclusiv o consultare publică, ținând cont de evoluțiile din domeniul tehnologic, al pieței și al zonelor de acoperire. Având în vedere caracterul limitat al spectrului, drepturile individuale acordate întreprinderilor ar trebui să fie reexaminare cu regularitate. În efectuarea acestei reexaminări, autoritățile naționale competente ar trebui să păstreze echilibrul între interesele titularilor de drepturi și necesitatea de a promova introducerea comercializării spectrului precum și utilizarea mai flexibilă a spectrului prin autorizații generale, atunci când acest lucru este posibil.
- (70) Modificările minore aduse drepturilor și obligațiilor sunt acele modificări care sunt în principal administrative, care nu aduc modificări de substanță autorizațiilor generale și drepturilor individuale de utilizare și care, prin urmare, nu pot aduce avantaje comparative celorlalte întreprinderi.
- (71) Autoritățile naționale competente ar trebui să aibă competența de a asigura utilizarea efectivă a spectrului și, în cazul în care resursele de spectru rămân nefolosite, să adopte măsuri pentru prevenirea tezurizării anticoncurențiale a spectrului, care poate împiedica noile intrări pe piață.
- (72) Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să poată lua măsuri eficiente pentru a monitoriza și asigura respectarea condițiilor privind autorizarea generală sau drepturile de utilizare și să aibă competența de a impune sancțiuni financiare sau administrative efective în cazul în care aceste condiții sunt încălcate.
- (73) Condițiile care pot însoți autorizațiile ar trebui să cuprindă condiții specifice care reglementează accesibilitatea pentru utilizatorii cu handicap și necesitatea ca autoritățile publice și serviciile de urgență să comunice între ele și cu publicul general înaintea, în timpul și în urma dezastrelor majore.
- De asemenea, având în vedere importanța inovării tehnologice, statele membre ar trebui să poată emite autorizații de utilizare a spectrului în scopuri experimentale, supuse unor restricții și condiții specifice justificate în mod strict de natura experimentală a acestor drepturi.
- (74) Regulamentul (CE) nr. 2887/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind accesul necondiționat la bucla locală ⁽¹⁾ s-a dovedit a fi eficient în faza inițială a deschiderii pieței. Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) solicită Comisiei să monitorizeze tranziția de la vechiul cadru de reglementare din 1998 la cadrul din 2002 și să aducă propuneri de abrogare a respectivului regulament la o dată adecvată. Conform cadrului din 2002, autoritățile naționale de reglementare au sarcina de a analiza piața pentru accesul angro necondiționat și nelimitat la buclele și sub-buclele metalice cu scopul de a furniza servicii în bandă largă și servicii vocale după cum prevede Recomandarea privind piețele relevante de servicii și produse. Întrucât toate statele membre au analizat această piață cel puțin o dată, iar obligațiile corespunzătoare în temeiul cadrului din 2002 au fost respectate, Regulamentul nr. 2887/2000 a devenit inutil și ar trebui, în consecință, abrogat.
- (75) Măsurile necesare punerii în aplicare a Directivei 2002/21/CE (directiva-cadru), a Directivei 2002/19/CE (directiva privind accesul) și a Directivei 2002/20 (directiva privind autorizarea) ar trebui să fie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ⁽²⁾.
- (76) Comisia ar trebui, în special, să fie împuternicită să adopte recomandări și/sau măsuri de punere în aplicare privind notificările menționate la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru); armonizarea în domeniul spectrului și al numerotației, precum și în chestiuni legate de securitatea rețelelor și serviciilor; identificarea piețelor relevante de produse și servicii; identificarea piețelor transnaționale; punerea în aplicare a standardelor; aplicarea armonizată a dispozițiilor cadrului de reglementare. De asemenea, Comisiei ar trebui împuternicită să adopte măsurile de punere în aplicare pentru actualizarea anexelor I și II la directiva privind accesul în funcție de evoluțiile pieței și de evoluțiile tehnologice. Deoarece măsurile respective au un domeniu general de aplicare și sunt destinate să modifice elemente neesențiale ale directivelor în cauză, printre altele prin completarea acestora cu elemente noi neesențiale, acestea trebuie adoptate în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE,

⁽¹⁾ JO L 336, 30.12.2000, p. 4.

⁽²⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificări la Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru)

Directiva 2002/21/CE se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Prezenta directivă stabilește un cadru armonizat pentru reglementarea serviciilor de comunicații electronice, a rețelelor de comunicații electronice, a infrastructurilor și a serviciilor asociate, precum și a anumitor aspecte privind echipamentele terminale menite să faciliteze accesul utilizatorilor cu handicap. Directiva prevede atribuții ale autorităților naționale de reglementare și stabilește o serie de proceduri care să asigure o aplicare armonizată a cadrului de reglementare pe teritoriul Comunității.”;

(b) se introduce următorul alineat:

„(3a) Măsurile luate de statele membre cu privire la accesul utilizatorilor finali la serviciile și aplicațiile prin rețele de comunicații electronice sau cu privire la utilizarea acestor servicii și aplicații de către utilizatorii finali trebuie să respecte drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice, astfel cum sunt garantate de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și principiile generale ale dreptului comunitar.

Oricare dintre aceste măsuri cu privire la accesul utilizatorilor finali la serviciile și aplicațiile prin rețele de comunicații electronice sau cu privire la utilizarea acestor servicii și aplicații de către utilizatorii finali care ar putea restrânge acele drepturi sau libertăți fundamentale pot fi impuse doar dacă sunt adecvate, proporționale și necesare într-o societate democratică, iar punerea în aplicare a acestora face obiectul unor garanții procedurale adecvate în conformitate cu dispozițiile Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și cu principiile generale ale dreptului comunitar, inclusiv o protecție jurisdicțională efectivă și dreptul de a beneficia de garanțiile prevăzute de lege. În consecință, aceste măsuri pot fi adoptate doar cu respectarea deplină a principiului prezumției de nevinovăție și a dreptului la viață privată. Se garantează o procedură prealabilă, echitabilă și imparțială, inclusiv dreptul de a fi audiat al persoanei sau persoanelor vizate, sub rezerva necesității unor condiții și a unor mecanisme procedurale adecvate în cazuri de urgență demonstrate în mod corespunzător, în conformitate cu Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Dreptul la o reexaminare judiciară eficientă și într-un termen rezonabil este garantat.”

2. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) «rețea de comunicații electronice» înseamnă sisteme de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau de rutare și alte resurse, inclusiv elemente de rețea care nu sunt active, care permit transmiterea semnalelor prin cablu, unde radio, prin mijloace optice sau prin alte mijloace electromagnetice, inclusiv rețele de satelit, rețele terestre fixe (cu comutare de circuite sau de pachete, inclusiv Internet) și mobile, sisteme care utilizează rețeaua electrică, atât timp cât servesc la transmiterea semnalelor, rețelele utilizate pentru difuzarea programelor de radio și televiziune și rețelele de televiziune prin cablu, indiferent de tipul de informație transmisă;”;

(b) litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) «piețe transnaționale» înseamnă piețele identificate în conformitate cu articolul 15 alineatul (4) care au ca sferă de cuprindere întreaga Comunitate sau o parte semnificativă a acesteia care acoperă mai mult de un stat membru;”;

(c) litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) «rețea publică de comunicații» înseamnă o rețea de comunicații electronice utilizată în întregime sau în principal pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice puse la dispoziția publicului, care asigură transferul de informații între punctele de terminale ale rețelei;”;

(d) se introduce următoarea literă:

„(da) «punct terminal al rețelei (NTP)» înseamnă punctul fizic la care unui abonat i se furnizează accesul la o rețea publică de comunicații; în cazul rețelelor care utilizează comutarea sau rutarea, NTP este identificat printr-o adresă specifică în rețea, care poate fi asociată numărului sau numelui abonatului;”;

(e) litera (e) se înlocuiește cu următorul text:

„(e) «infrastructură asociată» înseamnă acele servicii asociate, infrastructuri fizice și alte instalații sau elemente asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de comunicații electronice care permit și/sau asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu sau dispun de acest potențial și cuprind, *inter alia*, clădirile sau intrările în clădiri, cablajul clădirilor, antenele, turnurile și alte construcții de susținere, canalele, tuburile, pilonii, nișele și cutiile de distribuție;”;

(f) se introduce următoarea literă:

„(ea) «servicii asociate» înseamnă acele servicii asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de comunicații electronice care permit și/sau asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu sau dispun de acest potențial și cuprind, *inter alia*, conversia numerelor sau sistemele cu o funcție echivalentă, sistemele de acces condiționat și ghidurile de programe electronice, precum și alte servicii, precum serviciile de identificare, localizare și prezentă;”;

(g) litera (l) se înlocuiește cu următorul text:

„(l) «directive speciale» înseamnă Directiva 2002/20/CE (directiva privind autorizarea), Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul), Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal) și Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (*);

(*) JO L 201, 31.7.2002, p. 37.”;

(h) se adaugă următoarele litere:

„(q) «alocarea spectrului» înseamnă desemnarea unei anumite benzi de frecvență pentru utilizarea de unul sau mai multe tipuri de servicii de radiocomunicații, după caz, în condiții specifice;

(r) «interferențe dăunătoare» înseamnă interferențele care pun în pericol funcționarea unui serviciu de radionavigație sau a altor servicii de siguranță sau care denaturează, blochează sau întrerup în mod grav și repetat funcționarea unui serviciu de radio (comunicații care operează în conformitate cu regulamentele internaționale, comunitare și naționale aplicabile;

(s) «apel» înseamnă o conexiune stabilită prin intermediul unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului care permite realizarea unei comunicații vocale bidirecționale.”

3. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare își exercită competențele în mod imparțial, transparent și în timp util. Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare dețin resurse umane și financiare suficiente pentru îndeplinirea atribuțiilor care le sunt încredințate.”;

(b) se introduc următoarele alineate:

„(3a) Fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute la alineatele (4) și (5), autoritățile naționale de reglementare responsabile de reglementarea *ex ante* a pieței sau de soluționarea litigiilor dintre întreprinderi în conformitate cu articolul 20 sau 21 din prezenta directivă acționează independent și nu solicită și nici nu primesc instrucțiuni de la un alt organism în legătură cu îndeplinirea acestor sarcini care le revin în temeiul normelor de drept intern care pun în aplicare normele comunitare. Acest lucru nu exclude supravegherea în conformitate cu dreptul constituțional național. Numai organismele de soluționare a căilor de atac, instituite în conformitate cu articolul 4 au competența de a suspenda sau de a revoca deciziile luate de către autoritățile naționale de reglementare. Statele membre se asigură că conducătorul unei autorități naționale de reglementare menționate la primul paragraf sau, după caz, membrii organului colectiv care îndeplinește această funcție în cadrul autorității sau înlocuitorul acestuia/înlocuitorii acestora nu poate/pot fi demis/demiși decât în cazul în care nu mai satisfac(e) condițiile necesare îndeplinirii sarcinilor sale/lor, precizate în prealabil în legislația națională. Decizia de demitere a conducătorului autorității naționale de reglementare sau, după caz, a membrilor organului colectiv care îndeplinește această funcție în cadrul acesteia se face publică la momentul demiterii. Conducătorul demis al autorității naționale de reglementare sau, după caz, membrii demiși ai organului colectiv care îndeplinește această funcție în cadrul acesteia, primește/primesc o expunere a motivelor care se publică și are/au dreptul de a solicita publicarea acesteia, în cazul în care aceasta nu ar avea loc în lipsa solicitării sale/lor.

Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare menționate la primul paragraf beneficiază de bugete anuale separate. Bugetele se fac publice. Statele membre se asigură, de asemenea, că autoritățile naționale de reglementare beneficiază de resurse financiare și umane adecvate, astfel încât să poată participa în mod activ și să contribuie la Organismul autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) (*).

(3b) Statele membre se asigură că obiectivele OAREC privind promovarea unei coordonări și coerențe sporite la nivelul reglementării sunt sprijinite în mod activ de respectivele autorități naționale de reglementare.

(3c) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare țin seama în cea mai mare măsură de avizele și pozițiile comune adoptate de OAREC la adoptarea propriilor decizii pentru piețele lor interne.

(*) Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 de instituire a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și a Oficiului.”

4. Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre se asigură că există, la nivel național, mecanisme eficiente prin care orice utilizator sau orice întreprindere care furnizează rețele și/sau servicii de comunicații electronice și care este afectată de o decizie a unei autorități naționale de reglementare are dreptul de a ataca decizia în fața unui organism de soluționare a căilor de atac independent de părțile implicate. Acest organism, care poate fi o instanță judecătorească, dispune de expertiza necesară pentru a-și putea exercita funcțiile în mod efectiv. Statele membre se asigură că fondul cauzei este luat în considerare în mod corespunzător și că există un mecanism de contestare efectiv.

Până la soluționarea căii de atac, decizia autorității naționale de reglementare se aplică, cu excepția cazului în care sunt stabilite măsuri provizorii în conformitate cu dreptul intern.”;

(b) se adaugă următorul alineat:

„(3) Statele membre culeg informații referitoare la obiectul în general al căilor de atac, la numărul căilor de atac, la durata procedurilor aferente căilor de atac și la numărul deciziilor de stabilire a măsurilor provizorii. Statele membre furnizează aceste informații Comisiei și OAREC, la solicitarea motivată a oricăreia dintre acestea.”

5. Articolul 5 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre se asigură că întreprinderile care furnizează rețele și servicii de comunicații electronice transmit toate informațiile, inclusiv informațiile financiare, necesare autorităților naționale de reglementare pentru a garanta conformitatea cu dispozițiile stabilite sau deciziile adoptate în conformitate cu prezenta directivă și cu directivele speciale. În special, autoritățile naționale de reglementare au competența de a solicita acestor întreprinderi să ofere informații cu privire la viitoarea dezvoltare a rețelei și a serviciilor care ar putea avea un impact asupra serviciilor furnizate angro puse la dispoziția concurenților. Întreprinderilor cu putere semnificativă pe piețele angro li se poate solicita, de asemenea, să prezinte date contabile privind piețele cu amănuntul care sunt asociate piețelor angro respective.

Întreprinderile furnizează aceste informații rapid și la cerere, respectând termenele și nivelul de detaliere solicitat de autoritatea națională de reglementare. Informațiile solicitate de autoritatea națională de reglementare sunt proporționale cu sarcina pe care aceasta o are de îndeplinit. Autoritatea națională de reglementare prezintă motivele care justifică cererea sa de informații și prelucrează informațiile în conformitate cu alineatul (3).”

6. Articolele 6 și 7 se înlocuiesc cu următorul text:

„Articolul 6

Mecanismul de consultare și de transparență

Cu excepția cazurilor care intră sub incidența articolului 7 alineatul (9), a articolului 20 sau a articolului 21, statele membre se asigură că, atunci când autoritățile naționale de reglementare intenționează să adopte măsuri în conformitate cu dispozițiile prezentei directive sau ale directivei speciale, sau când intenționează să instituie restricții în conformitate cu articolul 9 alineatele (3) și (4), care au un impact major asupra pieței relevante, acestea dau ocazia părților interesate să își prezinte observațiile cu privire la proiectul de măsură într-un termen rezonabil.

Autoritățile naționale de reglementare publică procedurile lor naționale de consultare.

Statele membre asigură înființarea unui singur punct de informare care să permită accesul la toate consultările în curs.

Rezultatele procedurii de consultare se fac publice de către autoritățile naționale de reglementare, cu excepția cazului în care este vorba de informații confidențiale în sensul normelor comunitare și de drept intern privind secretele comerciale.

Articolul 7

Consolidarea pieței interne de comunicații electronice

(1) La îndeplinirea sarcinilor prevăzute în prezenta directivă și în directivele speciale, autoritățile naționale de reglementare țin seama în cea mai mare măsură de obiectivele prevăzute la articolul 8, inclusiv în măsura în care acestea sunt în legătură cu funcționarea pieței interne.

(2) Autoritățile naționale de reglementare contribuie la dezvoltarea pieței interne cooperând între ele și cu Comisia și cu OAREC într-un mod transparent, pentru a asigura aplicarea coerentă, în toate statele membre, a dispozițiilor prezentei directive și ale directivei speciale. În acest scop, statele membre cooperează, în special, cu Comisia și cu OAREC pentru a identifica tipurile de instrumente și de măsuri corective cele mai adecvate pentru abordarea unor situații specifice de pe piață.

(3) Sub rezerva unor dispoziții contrare prevăzute în recomandări sau în orientările adoptate în temeiul articolului 7b, după încheierea consultării menționate la articolul 6, în cazurile în care o autoritate națională de reglementare intenționează să ia o măsură care:

(a) intră sub incidența articolelor 15 sau 16 din prezenta directivă sau a articolului 5 sau 8 din Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul); și

(b) ar afecta comerțul între statele membre,

aceasta pune proiectul de măsură, precum și motivele pe care stau la baza acesteia la dispoziția Comisiei, OAREC și, în același timp, a autorităților naționale de reglementare din alte state membre, în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) și informează Comisia, OAREC și alte autorități naționale de reglementare cu privire la aceasta. Autoritățile naționale de reglementare, OAREC și Comisia pot prezenta observații autorității naționale de reglementare în cauză în termen de o lună. Acest termen nu poate fi prelungit.

(4) Atunci când o măsură prevăzută la alineatul (3) are ca scop:

- (a) să definească o piață relevantă diferită de cele definite în recomandarea adoptată în conformitate cu articolul 15 alineatul (1); sau
- (b) să decidă dacă consideră sau nu o întreprindere ca având, individual sau împreună cu alte întreprinderi, o putere semnificativă pe piață, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3), (4) sau (5),

și ar afecta comerțul dintre statele membre, iar Comisia a indicat autorității naționale de reglementare că estimează faptul că proiectul de măsură ar crea o barieră în calea pieței unice sau că are rezerve serioase în ceea ce privește compatibilitatea măsurii cu dreptul comunitar și în special cu obiectivele prevăzute la articolul 8, proiectul de măsură nu poate fi adoptat timp de încă două luni. Acest termen nu poate fi prelungit. Comisia informează celelalte autorități naționale de reglementare cu privire la rezervele sale în acest caz.

(5) În termenul de două luni menționat la alineatul (4), Comisia poate:

- (a) să ia o decizie prin care să solicite autorității naționale de reglementare în cauză retragerea proiectului de măsură; și/sau
- (b) să ia decizia de a renunța la rezervele formulate în legătură cu un proiect de măsură menționat la alineatul (4).

Comisia ține seama, în cea mai mare măsură posibilă, de avizul OAREC înainte de a emite o decizie. Decizia este însoțită de o analiză detaliată și obiectivă privind motivele pentru care Comisia consideră că proiectul de măsură nu ar trebui adoptat împreună cu propunerile specifice de modificare a proiectului de măsură.

(6) În situația în care Comisia a adoptat o decizie în conformitate cu alineatul (5) prin care solicită autorității naționale de reglementare retragerea unui proiect de măsură, autoritatea națională de reglementare modifică sau retrage proiectul de măsură, în termen de șase luni de la data deciziei Comisiei. În cazul în care proiectul de măsură este modificat, autoritatea națională de reglementare întreprinde o consultare publică în conformitate cu procedurile menționate la articolul 6 și notifică din nou Comisiei proiectul de măsură modificat în conformitate cu dispozițiile alineatului (3).

(7) Autoritatea națională de reglementare în cauză ține seama în cea mai mare măsură posibilă de observațiile formulate de alte autorități naționale de reglementare, de OAREC și de Comisie și poate, cu excepția cazurilor prevăzute la alineatul (4) și la alineatul (5) litera (a), să adopte proiectul de măsură final și, în acest caz, comunică proiectul Comisiei.

(8) Autoritatea națională de reglementare comunică Comisiei și OAREC toate măsurile finale adoptate care intră sub incidența articolului 7 alineatul (3) literele (a) și (b).

(9) În împrejurări excepționale, atunci când o autoritate națională de reglementare consideră că trebuie acționat de urgență, prin derogare de la procedura prevăzută la alineatele (3) și (4), pentru a salvagarda concurența și a proteja interesele utilizatorilor, aceasta poate adopta de îndată măsuri proporționale și provizorii. Acestea comunică fără întârziere aceste măsuri, motivate corespunzător, Comisiei, celorlalte autorități naționale de reglementare și OAREC. Decizia autorității naționale de reglementare de a face aceste măsuri permanente sau de a prelungi perioada lor de aplicare trebuie să respecte dispozițiile alineatelor (3) și (4)."

7. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 7a

Procedura pentru aplicarea consecventă a măsurilor corective

(1) În cazul în care o măsură prevăzută la articolul 7 alineatul (3) are drept scop impunerea, modificarea sau retragerea unei obligații impuse unui operator în conformitate cu articolul 16 coroborat cu articolul 5 și articolele 9-13 din Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul) și cu articolul 17 din Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal), Comisia poate, în cadrul perioadei de o lună menționate la articolul 7 alineatul (3) din prezenta directivă, să notifice autoritatea națională de reglementare în cauză și OAREC cu privire la motivele pentru care consideră că proiectul de măsură ar crea un obstacol în calea pieței interne sau la îndoielile sale serioase referitoare la compatibilitatea acestuia cu legislația comunitară. Într-un astfel de caz, proiectul de măsură nu se adoptă în următoarele trei luni de la notificarea Comisiei.

În absența unei astfel de notificări, autoritatea națională de reglementare în cauză poate adopta proiectul de măsură, ținând seama pe cât de mult posibil de orice observații făcute de Comisie, de OAREC sau de alte autorități naționale de reglementare.

(2) În perioada de trei luni menționată la alineatul (1), Comisia, OAREC și autoritatea națională de reglementare în cauză cooperează îndeaproape în scopul identificării măsurii celei mai potrivite și eficiente în lumina obiectivelor stabilite la articolul 8, luând în considerare opiniile participanților la piață și necesitatea de a asigura dezvoltarea unei practici reglementare consecvente.

(3) În termen de șase săptămâni de la începutul perioadei de trei luni menționate la alineatul (1), OAREC adoptă, cu majoritatea membrilor săi, un aviz privind notificarea Comisiei la care se face referire la alineatul (1), indicând dacă consideră că proiectul de măsură ar trebui modificat sau retras și prezentând, după caz, propuneri specifice în acest sens. Avizul se motivează și se face public.

(4) În cazul în care OAREC împărtășește îndoielile serioase ale Comisiei, acesta cooperează îndeaproape cu autoritatea națională de reglementare în cauză în scopul identificării măsurii celei mai potrivite și eficiente. În perioada de trei luni menționată la alineatul (1), autoritatea națională de reglementare își poate:

(a) modifica sau retrage proiectul de măsură, ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de notificarea Comisiei menționată la alineatul (1) și de avizul și recomandarea OAREC;

(b) menține proiectul de măsură.

(5) În cazul în care OAREC nu împărtășește îndoielile serioase ale Comisiei sau nu emite un aviz, sau autoritatea națională de reglementare modifică sau își menține proiectul de măsură în temeiul alineatului (4), Comisia poate, în termen de o lună de la sfârșitul perioadei de trei luni menționată la alineatul (1) și ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de avizul OAREC:

(a) emite o recomandare prin care îi solicită autorității naționale de reglementare în cauză să modifice sau să retragă proiectul de măsură, inclusiv propuneri specifice în acest scop, și să-și justifice recomandările, în special în cazul în care OAREC nu împărtășește îndoielile serioase ale Comisiei;

(b) lua decizia de renunțare la rezervele formulate în temeiul alineatului (1).

(6) În termen de o lună de la emiterea de către Comisie a recomandării în conformitate cu alineatul (5) litera (a) sau de la renunțarea la rezervele formulate în temeiul alineatului (5) litera (b), autoritatea națională de reglementare în cauză comunică OAREC și Comisiei măsura finală adoptată.

Această perioadă poate fi prelungită astfel încât să permită autorității naționale de reglementare să organizeze o consultare publică în conformitate cu articolul 6.

(7) În cazul în care autoritatea națională de reglementare decide să nu modifice sau să nu retragă proiectul de măsură pe baza recomandării emise în temeiul alineatului (5) litera (a) aceasta trebuie să-și motiveze decizia.

(8) Autoritatea națională de reglementare poate retrage proiectul de măsură propus în orice etapă a procedurii.

Articolul 7b

Dispoziții de punere în aplicare

(1) După consultarea publică și consultarea autorităților naționale de reglementare și ținând seama în cea mai mare măsură de avizul OAREC, Comisia poate adopta recomandări și/sau orientări în legătură cu articolul 7 prin care să se definească forma, conținutul și nivelul de detaliu al notificărilor solicitate în conformitate cu articolul 7 alineatul (3), cazurile în care nu este necesară notificarea, precum și calcularea termenelor.

(2) Măsurile menționate la alineatul (1) se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 22 alineatul (2)."

(8) Articolul 8 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Fără a aduce atingere articolului 9 privind frecvențele radio, statele membre țin seama în cea mai mare măsură de faptul că este de dorit ca reglementările adoptate să fie neutre din punct de vedere tehnologic și se asigură că, în realizarea atribuțiilor de reglementare specificate în prezenta directivă și în directivele speciale, în special cele destinate să garanteze concurența efectivă, autoritățile naționale de reglementare procedează în mod similar.”;

(b) la alineatul (2), literele (a) și (b) se înlocuiesc cu următorul text:

„(a) asigurându-se că utilizatorii, inclusiv utilizatorii cu handicap, utilizatorii în vârstă și utilizatorii cu nevoi sociale speciale obțin beneficii maxime în ceea ce privește opțiunile, tariful și calitatea;

(b) asigurându-se că nu există niciun fel de denaturare sau restricție a concurenței în sectorul comunicațiilor electronice, inclusiv în ceea ce privește transmiterea conținutului;”;

(c) la alineatul (2), litera (c) se elimină;

(d) la alineatul (3), litera (c) se elimină;

(e) la alineatul (3), litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) cooperând reciproc, cu Comisia și cu OAREC pentru a asigura elaborarea unor practici de reglementare coerente și aplicarea coerentă a prezentei directive și a directivelor speciale.”;

(f) la alineatul (4), litera (e) se înlocuiește cu următorul text:

„(e) abordând necesitățile unor grupuri sociale specifice, în special ale persoanelor cu handicap, ale persoanelor în vârstă și ale utilizatorilor cu nevoi sociale specifice;”;

(g) la alineatul (4) se adaugă următoarea literă:

„(g) promovând capacitatea utilizatorilor finali de a accesa și distribui orice informații sau utiliza aplicații și servicii la alegerea acestora.”;

(h) se adaugă următorul alineat:

„(5) În scopul îndeplinirii obiectivelor de politică menționate la alineatele (2), (3) și (4), autoritățile naționale de reglementare aplică principii de reglementare obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, între altele prin:

(a) promovarea previzibilității reglementării prin asigurarea unei abordări reglementare consecvente pe perioade de examinare adecvate;

(b) asigurarea faptului că, în împrejurări similare, nu există discriminare în privința tratamentului acordat întreprinderilor care furnizează rețele și servicii de comunicații electronice;

(c) garantarea concurenței în folosul consumatorilor și promovarea, după caz, a unei concurențe bazate pe infrastructură;

(d) promovarea investițiilor eficiente și a inovațiilor în infrastructuri noi și consolidate, inclusiv prin garantarea faptului că orice obligație de acordare a accesului ia în considerare în mod adecvat riscurile asumate de investitori, permițând diferite acorduri de cooperare între investitori și părțile interesate de acces în scopul diversificării riscului aferent investițiilor, garantând în același timp respectarea concurenței pe piață și a principiului nediscriminării;

(e) luarea în considerare a multiplelor condiții care influențează concurența și consumatorii din diverse zone geografice ale unui stat membru;

(f) impunerea unor obligații reglementare *ex ante* doar în cazurile în care nu există concurență efectivă și durabilă și reducerea sau eliminarea acestora imediat ce această condiție este îndeplinită.”

9. Se introduce următorul articol:

„Articolul 8a

Planificarea strategică și coordonarea politicii privind spectrul de frecvențe radio

(1) Statele membre cooperează între ele și cu Comisia cu privire la planificarea strategică, coordonarea și armonizarea utilizării spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană. În acest scop, acestea țin seama, *inter alia*,

de aspectele economice, de siguranță, de sănătate, de interes public, de libertate de exprimare, culturale, științifice, sociale și tehnice ale politicilor UE, precum și de diferitele interese ale comunităților de utilizatori ai spectrului de frecvențe radio, în scopul optimizării utilizării acestuia și a evitării interferențelor dăunătoare.

(2) Cooperând între ele și cu Comisia, promovează coordonarea abordărilor politice în materie de spectru de frecvențe radio în Comunitatea Europeană și, atunci când este cazul, promovează condiții armonizate privind disponibilitatea și utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio necesare pentru crearea și funcționarea pieței interne în domeniul comunicațiilor electronice.

(3) Comisia, ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de avizul Grupului pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (RSPG), instituit prin Decizia 2002/622/CE a Comisiei din 26 iulie 2002 de stabilire a Grupului Politicilor de Spectru Radio (*), poate înainta Parlamentului European și Consiliului propuneri legislative pentru stabilirea de programe multianuale pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio. Aceste programe definesc orientările politice și obiectivele pentru planificarea strategică și armonizarea utilizării spectrului radio în conformitate cu prevederile prezentei directive și ale directivelor speciale.

(4) Ori de câte ori este necesar pentru asigurarea coordonării eficiente a intereselor Comunității Europene în cadrul organizațiilor internaționale competente în materie de spectru de frecvențe radio, Comisia, ținând în cea mai mare măsură seama de avizul RSPG, poate propune Parlamentului European și Consiliului obiective politice comune.

(*) JO L 198, 27.7.2002, p. 49.”

10. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 9

Gestionarea frecvențelor radio pentru serviciile de comunicații electronice

(1) Ținând seama în mod corespunzător de faptul că frecvențele radio reprezintă un bun public cu o importantă valoare socială, culturală și economică, statele membre asigură gestionarea eficientă a frecvențelor radio pentru serviciile de comunicații electronice pe teritoriul lor în conformitate cu articolele 8 și 8a. Acestea se asigură că alocarea spectrului utilizat pentru serviciile de comunicații electronice și emiterea autorizațiilor generale sau acordarea drepturilor individuale de utilizare a acestor frecvențe radio de către autoritățile naționale competente se bazează pe criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

În aplicarea prezentului articol, statele membre respectă acordurile internaționale relevante, inclusiv reglementările privind radiocomunicațiile ale ITU, și pot ține seama de considerațiile de politică publică.

(2) Statele membre promovează armonizarea utilizării frecvențelor radio în Comunitate, ținând cont de necesitatea de a asigura utilizarea efectivă și eficientă a acestora și în folosul consumatorilor, prin realizarea unor economii de scară și a interoperabilității serviciilor. Astfel, statele membre acționează în conformitate cu articolul 8a din prezenta directivă și cu Decizia nr. 676/2002/CE (Decizia privind spectrul de frecvențe radio).

(3) Cu excepția unor dispoziții contrare în al doilea paragraf, statele membre se asigură că toate tipurile de tehnologii utilizate pentru serviciile de comunicații electronice pot fi folosite în benzile de frecvență radio declarate disponibile pentru serviciile de comunicații electronice în planul lor național de alocare a frecvențelor, în conformitate cu legislația comunitară.

Cu toate acestea, statele membre pot să prevadă restricții proporționale și nediscriminatorii în ceea ce privește tipurile de tehnologii de acces fără fir sau de rețele de comunicații radio utilizate pentru servicii de comunicații electronice, atunci când acest lucru este necesar pentru:

- (a) evitarea interferențelor dăunătoare;
- (b) protejarea sănătății publice împotriva câmpurilor electromagnetice;
- (c) asigurarea calității tehnice a serviciului;
- (d) asigurarea maximizării utilizării în comun a frecvențelor radio;
- (e) garantarea utilizării eficiente a spectrului; sau
- (f) asigurarea îndeplinirii unui obiectiv de interes general în conformitate cu alineatul (4).

(4) Cu excepția unor dispoziții contrare în al doilea paragraf, statele membre se asigură că toate tipurile de servicii de comunicații electronice pot fi furnizate în benzile de frecvență radio declarate disponibile pentru serviciile de comunicații electronice în planul lor național de alocare a frecvențelor, în conformitate cu legislația comunitară. Cu toate acestea, statele membre pot să prevadă restricții proporționale și nediscriminatorii în ceea ce privește tipurile de servicii de comunicații electronice care urmează să fie furnizate, inclusiv, dacă este cazul, pentru a îndeplini o cerință în conformitate cu reglementările privind radiocomunicațiile ale ITU.

Măsurile care impun furnizarea unui serviciu de comunicații electronice într-o bandă specifică, disponibilă pentru serviciile de comunicații electronice, se motivează, în scopul de a garanta îndeplinirea obiectivului de interes general definit de statele membre în conformitate cu dreptul comunitar, ca de exemplu, dar nelimitându-se la acestea:

- (a) siguranța vieții;
- (b) promovarea coeziunii sociale, regionale sau teritoriale;

- (c) evitarea utilizării ineficiente a frecvențelor radio; sau
- (d) promovarea diversității culturale și lingvistice și a pluralismului mediatic, de exemplu prin furnizarea serviciilor de radio și televiziune.

O măsură care interzice furnizarea oricărui alt serviciu de comunicații electronice într-o bandă specifică poate fi prevăzută numai atunci când aceasta este justificată de necesitatea protejării serviciilor de siguranță a vieții. De asemenea, statele membre pot extinde, în mod excepțional, această măsură în scopul îndeplinirii altor obiective de interes general, astfel cum sunt definite de statele membre în conformitate cu legislația comunitară.

(5) Statele membre revizuiesc periodic necesitatea restricțiilor menționate la alineatele (3) și (4) și fac publice rezultatele acestor revizui.

(6) Alineatele (3) și (4) se aplică spectrului alocat pentru servicii de comunicații electronice, autorizațiilor generale și drepturilor individuale de utilizare a frecvențelor radio acordate după 25 mai 2011.

Alocările spectrului, autorizațiile generale și drepturile individuale de utilizare care existau la 25 mai 2011 fac obiectul articolului 9a.

(7) Fără a se aduce atingere dispozițiilor din directivele speciale și ținând seama de circumstanțele naționale relevante, statele membre pot stabili norme în scopul prevenirii teaurizării spectrului, în special prin impunerea unor termene stricte pentru exploatarea efectivă a drepturilor de utilizare de către deținătorul drepturilor și prin aplicarea de sancțiuni, inclusiv sancțiuni financiare sau retragerea drepturilor de utilizare în cazul nerespectării acestor termene. Aceste norme se stabilesc și se aplică într-un mod proporțional, nediscriminatoriu și transparent.”

11. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 9a

Revizuirea restricțiilor impuse drepturilor existente

(1) Pentru o perioadă de cinci ani care începe la 25 mai 2011, statele membre le pot permite titularilor drepturilor de utilizare a frecvențelor radio acordate înainte de această dată și care rămân valide pentru o perioadă de cel puțin cinci ani de la această dată pot depune o solicitare la autoritatea națională competentă în vederea unei reexaminări a restricțiilor impuse drepturilor lor în conformitate cu articolul 9 alineatele (3) și (4).

Înainte de adoptarea unei decizii, autoritatea națională de reglementare competentă notifică titularului dreptului reexaminarea restricțiilor, indicând sfera dreptului după reexaminare și acordându-i un termen rezonabil pentru a-și retrage solicitarea.

În cazul în care titularul dreptului își retrage solicitarea, dreptul acestuia nu se modifică până la expirarea valabilității acestuia sau până la sfârșitul perioadei de cinci ani, luându-se în considerare termenul care se împlinște primul.

(2) La sfârșitul perioadei de cinci ani menționate la alineatul (1), statele membre iau toate măsurile necesare pentru a garanta că articolul 9 alineatele (3) și (4) se aplică tuturor autorizațiilor generale sau drepturilor individuale de utilizare rămase în vigoare și alocărilor de spectru radio utilizate pentru servicii de comunicații electronice în vigoare la data 25 mai 2011.

(3) La aplicarea prezentului articol, statele membre iau toate măsurile adecvate pentru a promova o concurență loială.

(4) Măsurile adoptate în aplicarea prezentului articol nu reprezintă acordarea de noi drepturi de utilizare și, în consecință, nu fac obiectul dispozițiilor relevante ale articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2002/20/CE (directiva privind autorizarea).

Articolul 9b

Transferul sau închirierea de drepturi individuale de utilizare a frecvențelor radio

(1) Statele membre se asigură că întreprinderile pot transfera sau închiria către alte întreprinderi, în conformitate cu condițiile aferente drepturilor de utilizare a frecvențelor radio și în conformitate cu procedurile naționale, drepturi individuale de utilizare a frecvențelor radio în benzile pentru care această posibilitate este prevăzută în măsurile de punere în aplicare adoptate în temeiul alineatului (3).

Pentru alte benzi, statele membre pot, de asemenea, prevedea posibilitatea ca întreprinderile să transfere sau să închiriereze drepturi individuale de utilizare a spectrului de frecvențe radio către alte întreprinderi, în conformitate cu procedurile naționale.

Condițiile aferente drepturilor individuale de utilizare a frecvențelor radio se aplică în continuare în urma transferului sau a închirierii, dacă autoritatea națională competentă nu stabilește dispoziții contrare.

Statele membre pot decide, de asemenea, că dispozițiile prezentului alineat nu se aplică în cazurile în care întreprinderea a obținut inițial gratuit dreptul individual de utilizare a frecvențelor radio.

(2) Statele membre se asigură că intenția unei întreprinderi de a transfera drepturile de utilizare a frecvențelor radio, precum și transferul efectiv al acestora, se notifică în conformitate cu procedurile naționale autorității naționale competente responsabile cu acordarea drepturilor individuale de utilizare și sunt făcute publice. În cazul în care utilizarea frecvențelor radio a fost armonizată prin aplicarea Deciziei nr. 676/2002/CE (decizia privind spectrul de frecvențe radio) sau alte măsuri comunitare, orice astfel de transfer se conformează utilizării astfel armonizate.

(3) Comisia poate adopta măsuri corespunzătoare de punere în aplicare pentru a identifica benzile pentru care drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio pot fi transferate sau închiriate între întreprinderi. Aceste măsuri nu acoperă frecvențele utilizate pentru emisii.

Aceste măsuri tehnice de punere în aplicare, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 22 alineatul (3)."

12. Articolul 10 se modifică după cum urmează:

(a) alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„(1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare controlează acordarea drepturilor de utilizare aferente tuturor resurselor naționale de numerotație, precum și gestionarea planurilor naționale de numerotație. Statele membre se asigură că pentru toate serviciile de comunicații electronice accesibile publicului există numere și serii de numere adecvate. Autoritățile naționale de reglementare stabilesc proceduri obiective, transparente și nediscriminatorii de acordare a drepturilor de utilizare pentru resursele naționale de numerotație.

(2) Autoritățile naționale de reglementare se asigură că procedurile și planurile naționale de numerotație se aplică în așa fel încât să se asigure acordarea unui tratament egal tuturor furnizorilor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului. În special, statele membre se asigură că o întreprindere căreia i s-a acordat dreptul de utilizare pentru o serie de numere nu face nicio discriminare față de alți furnizori de servicii de comunicații electronice în ceea ce privește secvențele de numere utilizate pentru a da acces la serviciile lor.”;

(b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Statele membre sprijină armonizarea unor numere sau serii de numere specifice în cadrul Comunității atunci când acest lucru promovează funcționarea pieței interne și dezvoltarea serviciilor paneuropene. Comisia poate să ia măsuri de natură tehnică de punere în aplicare adecvate în această privință.

Aceste măsuri, destinate să modifice elementele neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 22 alineatul (3)."

13. Articolul 11 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), al doilea paragraf, prima liniuță se înlocuiește cu următorul text:

„— acționează pe baza unor proceduri simple, eficiente, transparente și disponibile publicului, aplicate fără discriminare și fără întârziere și, în orice caz, ia decizia în termen de șase luni de la data cererii, cu excepția cazurilor de expropriere, și”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile publice centrale sau locale dețin proprietatea sau controlul asupra unor întreprinderi care operează rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, există o separare structurală efectivă între funcția de acordare a drepturilor prevăzută la alineatul (1) și activitățile aferente proprietății sau controlului.”

14. Articolul 12 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 12

Colocarea și utilizarea în comun a elementelor de rețea și a infrastructurilor asociate de către furnizorii de rețele de comunicații electronice

(1) Atunci când o întreprindere care furnizează rețele de comunicații electronice are dreptul conform dreptului intern de a instala infrastructuri pe, peste sau sub o proprietate publică sau privată, sau poate profita de o procedură de expropriere sau de utilizare a proprietății, autoritățile naționale de reglementare pot impune, ținând pe deplin cont de principiul proporționalității, utilizarea în comun a acestor infrastructuri sau a acestei proprietăți, inclusiv a clădirilor, a intrărilor în clădiri, a cablajului clădirilor, a pilonilor, a antenelor, a turnurilor și a altor construcții de susținere, a canalelor, a tuburilor, a nișelor și a cutiilor de distribuție.

(2) Statele membre pot solicita titularilor de drepturi menționați la alineatul (1) să utilizeze în comun infrastructura sau proprietatea (inclusiv colocarea fizică) sau pot lua măsuri de facilitare a coordonării lucrărilor publice pentru a proteja mediul, sănătatea publică, siguranța publică sau pentru a îndeplini obiectivele de urbanism și amenajarea teritoriului și numai după o perioadă corespunzătoare de consultări publice, în care toate părțile interesate au posibilitatea de a-și exprima punctele de vedere. Aceste proceduri de coordonare și utilizare în comun pot cuprinde norme de repartizare a costurilor de utilizare în comun a infrastructurii și a proprietății.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile naționale dispun de competențele necesare, după o perioadă corespunzătoare de consultări publice, în cursul căreia toate părțile interesate au posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere, pentru a impune obligații privind utilizarea în comun a cablajelor din interiorul clădirilor sau până la primul punct de concentrare sau de distribuție, în cazul în care acesta este situat în afara clădirii, titularilor de drepturi menționați la alineatul (1) și/sau proprietarului cablajelor respective, dacă acest lucru se justifică prin faptul că duplicarea infrastructurii în cauză ar fi ineficientă din punct de vedere economic sau imposibil de realizat fizic. Aceste acorduri de utilizare în comun sau de coordonare pot include norme privind repartizarea costurilor legate de partajarea infrastructurii sau a proprietății, după caz, adaptate la risc.

(4) Statele membre se asigură că autoritățile naționale competente pot solicita întreprinderilor să ofere informațiile necesare, dacă acestea sunt solicitate de autoritățile competente, pentru a permite autorităților în cauză, în colaborare cu autoritățile naționale de reglementare, să stabilească un inventar detaliat al naturii, disponibilității și localizării geografice a infrastructurilor menționate la alineatul (1) și să le pună la dispoziția părților interesate.

(5) Măsurile luate de către autoritatea națională de reglementare în temeiul prezentului articol sunt obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale. Dacă este cazul, aceste măsuri sunt executate în coordonare cu autoritățile locale.”

15. Se introduce următorul capitol:

„CAPITOLUL IIIA

SECURITATEA ȘI INTEGRITATEA REȚELOR ȘI SERVICIILOR

Articolul 13a

Securitate și integritate

(1) Statele membre se asigură că întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului iau măsurile tehnice și organizatorice corespunzătoare pentru a gestiona în mod corespunzător riscurile privind securitatea rețelilor și serviciilor. Ținând seama de progresele științifice de la momentul respectiv din domeniu, aceste măsuri trebuie să garanteze un nivel de securitate adecvat riscului existent. În special, trebuie luate măsuri pentru a preveni și limita impactul incidentelor de securitate asupra utilizatorilor și asupra rețelilor interconectate.

(2) Statele membre se asigură că întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații iau toate măsurile necesare pentru a garanta integritatea rețelilor proprii, astfel încât să asigure continuitatea furnizării serviciilor prin intermediul acestor rețele.

(3) Statele membre se asigură că întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului notifică autoritățile naționale de reglementare competente orice încălcare a normelor de securitate sau pierdere a integrității care au avut un impact semnificativ asupra funcționării rețelilor sau a serviciilor.

După caz, autoritatea națională de reglementare în cauză informează autoritățile naționale de reglementare din celelalte state și Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelilor și a Informației (ENISA). Autoritatea națională de reglementare respectivă poate informa publicul sau poate solicita întreprinderilor să facă acest lucru, în cazul în care consideră că dezvăluirea încălcării servește interesului public.

O dată pe an, autoritatea națională de reglementare în cauză prezintă Comisiei și ENISA un raport de sinteză privind notificările primite și măsurile luate în conformitate cu prezentul alineat.

(4) Comisia, ținând cont în cea mai mare măsură de avizul ENISA, poate să adopte măsuri corespunzătoare de natură tehnică de punere în aplicare cu scopul de a armoniza măsurile menționate la alineatele (1), (2) și (3), inclusiv măsurile care definesc circumstanțele, formatul și procedurile aplicabile în cazul cerințelor de notificare. Respectivele măsuri de natură tehnică de punere în aplicare se vor baza pe cât posibil pe standarde europene și internaționale și nu împiedică statele membre să adopte cerințe suplimentare în vederea urmării obiectivelor prevăzute la alineatele (1) și (2).

Aceste măsuri de punere în aplicare, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 22 alineatul (3).

Articolul 13b

Punerea în aplicare și asigurarea respectării

(1) Statele membre se asigură că, pentru a pune în aplicare articolul 13a, autoritățile naționale de reglementare competente au competența de a emite instrucțiuni obligatorii, inclusiv în legătură cu termenele de punere în aplicare, pentru întreprinderile care furnizează rețele publice de comunicații sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

(2) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare competente au competența de a cere întreprinderilor care furnizează rețele publice de comunicații sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului:

(a) să furnizeze informațiile necesare evaluării securității și/sau integrității serviciilor și rețelelor acestora, inclusiv a politicilor de securitate documentate; și

(b) să solicite unui organism independent calificat sau unei autorități naționale competente să efectueze un audit de securitate și să pună la dispoziția autorității naționale de reglementare rezultatele acestuia. Costul auditului este suportat de întreprindere.

(3) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare au toate competențele necesare pentru a investiga cazurile de nerespectare, precum și efectele asupra securității și integrității rețelelor.

(4) Prezentele dispoziții nu aduc atingere articolului 3 din prezenta directivă."

16. La articolul 14, alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Atunci când o întreprindere are putere semnificativă pe o anumită piață (prima piață), ea poate fi, de asemenea, desemnată ca având putere semnificativă pe o altă piață strâns legată de prima (a doua piață), în cazul în care legăturile dintre cele două piețe sunt de așa natură încât să permită utilizarea puterii de pe prima piață ca pârghie pe a doua piață, consolidând astfel puterea pe piața a întreprinderii. În consecință, măsurile corective având rolul de a preveni utilizarea unei asemenea pârghii pot fi aplicate pe a doua piață în temeiul articolelor 9, 10, 11 și 13 din Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul), iar în cazul în care astfel de măsuri corective se dovedesc insuficiente, pot fi impuse măsuri corective în temeiul articolului 17 din Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal).”

17. Articolul 15 se modifică după cum urmează:

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„Procedura de identificare și definire a piețelor”;

(b) primul paragraf de la alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) După o consultare publică, inclusiv cu autoritățile naționale de reglementare și ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de avizul OAREC, Comisia adoptă, în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 22 alineatul (2), o recomandare privind piețele relevante de produse și servicii («recomandarea»). Recomandarea identifică piețele de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice ale căror caracteristici pot justifica impunerea unor obligații de reglementare prevăzute în directivele speciale, fără a aduce atingere piețelor care pot fi definite, în anumite situații, în temeiul dreptului concurenței. Comisia definește piețele în conformitate cu principiile dreptului concurenței.”;

(c) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Autoritățile naționale de reglementare, ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de recomandare și de orientări, definesc piețele relevante corespunzătoare circumstanțelor naționale, în special piețele geografice relevante de pe teritoriul lor, în conformitate cu principiile dreptului concurenței. Autoritățile naționale de reglementare urmează procedurile menționate la articolele 6 și 7 înainte de a defini piețele care diferă de cele identificate în recomandare.”

(d) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) După consultarea inclusiv a autorităților naționale de reglementare, Comisia poate, ținând cont în cea mai mare măsură posibilă de avizul OAREC, să adopte o decizie de identificare a piețelor transnaționale, acționând în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 22 alineatul (3).”

18. Articolul 16 se modifică după cum urmează:

(a) alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„(1) Autoritățile naționale de reglementare efectuează o analiză a piețelor relevante, ținând seama de piețele identificate în recomandare și luând în considerare în cea mai mare măsură posibilă orientările. Statele membre se asigură că analiza este efectuată, după caz, în colaborare cu autoritățile naționale din domeniul concurenței.

(2) În cazul în care, în temeiul alineatelor (3) sau (4) din prezentul articol, al articolului 17 din Directiva 2002/22/CE («directiva privind serviciul universal») sau în temeiul articolului 8 din Directiva 2002/19/CE («directiva privind accesul»), autoritățile naționale de reglementare i se solicită să se pronunțe asupra impunerii, menținerii, modificării sau retragerii unor obligații impuse unor întreprinderi, aceasta stabilește pe baza analizei pieței menționate la alineatul (1) din prezentul articol dacă există concurență efectivă pe piața relevantă.»;

(b) alineatele (4), (5) și (6) se înlocuiesc cu următorul text:

„(4) În cazul în care o autoritate națională de reglementare stabilește că pe o piață relevantă nu există concurență efectivă, aceasta identifică întreprinderile care individual sau împreună dețin o putere semnificativă pe piața respectivă în conformitate cu articolul 14 și impune acestora obligații de reglementare corespunzătoare specifice menționate la alineatul (2) din prezentul articol sau menține ori modifică obligațiile deja existente.

(5) În cazul piețelor transnaționale identificate în decizia menționată la articolul 15 alineatul (4), autoritățile naționale de reglementare competente efectuează împreună analiza pieței, ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de orientări, și decid de comun acord asupra oricărei impuneri, mențineri, modificări sau retrageri de obligații de reglementare în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol.

(6) Măsurile adoptate în conformitate cu dispozițiile alineatelor (3) și (4) fac obiectul procedurilor menționate la articolele 6 și 7. Autoritățile naționale de reglementare efectuează o analiză a pieței relevante și notifică proiectul de măsură corespunzător, în conformitate cu articolul 7:

(a) în termen de trei ani de la adoptarea unei măsuri anterioare privind piața respectivă. Cu toate acestea, în mod excepțional, perioada poate fi prelungită cu o perioadă suplimentară de până la trei ani, atunci când autoritatea națională de reglementare a notificat Comisiei o propunere de prelungire, motivată corespunzător, iar Comisia nu a ridicat obiecții în termen de o lună de la notificarea prelungirii;

(b) în termen de doi ani de la adoptarea unei recomandări revizuite privind piețele relevante, pentru piețele care nu au fost notificate anterior Comisiei; sau

(c) în termen de doi ani de la aderare, pentru statele membre care au aderat de curând la Uniune.»;

(c) se adaugă următorul alineat:

„(7) În cazul în care o autoritate națională de reglementare nu și-a finalizat analiza unei piețe relevante identificate în recomandare în termenul prevăzut la alineatul (6), OAREC acordă, la cerere, asistență autorității naționale de reglementare în cauză, pentru finalizarea analizei pieței specifice și a obligațiilor specifice care urmează a fi impuse. Pe baza acestei asistențe, autoritatea națională de reglementare în cauză notifică Comisiei proiectul de măsură, în termen de șase luni, în conformitate cu articolul 7.”

19. Articolul 17 se modifică după cum urmează:

(a) la prima teză de la alineatul (1), cuvântul „standarde” se înlocuiește cu „standarde neobligatorii”;

(b) la alineatul (2), al treilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„În absența unor astfel de standarde și/sau specificații, statele membre încurajează punerea în aplicare a standardelor sau recomandărilor internaționale adoptate de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor (ITU), Conferința Europeană a Administrațiilor Poștei și Telecomunicațiilor (CEAPT), Organizația Internațională pentru Standardizare (ISO) și Comisia Electrotehnică Internațională (IEC).”;

(c) alineatele (4) și (5) se înlocuiesc cu următorul text:

„(4) Atunci când Comisia intenționează să facă obligatorie punerea în aplicare a unor standarde și/sau specificații, aceasta publică un aviz în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și invită toate părțile în cauză să-și facă publice observațiile. Comisia adoptă măsuri de punere în aplicare corespunzătoare și face obligatorie punerea în aplicare a standardelor aplicabile, prin referire la acestea ca standarde obligatorii în lista de standarde și/sau de specificații publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(5) Atunci când Comisia consideră că standardele și/sau specificațiile menționate la alineatul (1) nu mai contribuie la furnizarea unor servicii armonizate de comunicații electronice, nu mai corespund nevoilor consumatorilor sau reprezintă o barieră în calea dezvoltării tehnologice, le elimină de pe lista de standarde și/sau specificații menționată la alineatul (1), acționând în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 22 alineatul (2).”;

(d) la alineatul (6), cuvintele „acționând în conformitate cu procedura menționată la articolul 22 alineatul (3), le elimină din lista de standarde și/sau specificații menționate la alineatul (1)” se înlocuiesc cu cuvintele „ia măsurile de punere în aplicare corespunzătoare și elimină standardele și/sau specificațiile respective din lista de standarde și/sau specificații menționată la alineatul (1).”;

(e) se introduce următorul alineat:

„(6a) Măsurile de punere în aplicare destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, menționate la alineatele (4) și (6), se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 22 alineatul (3).”

20. Articolul 18 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1) se adaugă următoarea literă (c):

„(c) furnizorii de servicii și echipamente de televiziune digitală să coopereze în ceea ce privește furnizarea de servicii de televiziune care să asigure interoperabilitatea pentru utilizatorii finali cu handicap.”;

(b) alineatul (3) se elimină.

21. Articolul 19 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 19

Procedurile de armonizare

(1) Fără a aduce atingere articolului 9 din prezenta directivă și articolelor 6 și 8 din Directiva 2002/20/CE («directiva privind autorizarea»), în situația în care Comisia consideră că divergențele în punerea în aplicare de către autoritățile naționale de reglementare a sarcinilor de reglementare, prevăzute de prezenta directivă și de directivele speciale, pot crea un obstacol în calea pieței interne, Comisia, ținând cont în cea mai mare măsură posibilă de avizul OAREC, emite o recomandare sau o decizie privind aplicarea armonizată a dispozițiilor din prezenta directivă și din directivele speciale cu scopul de a sprijini îndeplinirea obiectivelor stabilite la articolul 8.

(2) Atunci când Comisia emite o recomandare în temeiul alineatului (1), aceasta urmează procedura de consultare menționată la articolul 22 alineatul (2).

Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare țin cont în cea mai mare măsură posibilă de aceste recomandări în îndeplinirea sarcinilor lor. Atunci când o autoritate națională de reglementare alege să nu dea curs unei recomandări, aceasta informează Comisia, prezentând motivele pentru poziția sa.

(3) Deciziile adoptate în temeiul alineatului (1) nu pot cuprinde decât identificarea unei metode armonizate și coordonate în scopul abordării următoarelor aspecte:

(a) punerea în aplicare inconsecventă de către autoritățile de reglementare a abordărilor generale de reglementare cu ocazia reglementării piețelor de comunicații electronice în aplicarea articolelor 15 și 16, atunci când creează un obstacol în calea pieței interne. Astfel de decizii nu se referă la notificările specifice emise de autoritățile naționale de reglementare în temeiul articolului 7a.

Într-o astfel de situație, Comisia propune un proiect de decizie numai:

— după minimum doi ani de la adoptarea unei recomandări a Comisiei pe aceeași temă; și

— ținând cont în cel mai înalt grad posibil de avizul OAREC referitor la caz privind adoptarea unei astfel de decizii, aviz care este trimis de OAREC în termen de trei luni de la solicitarea Comisiei;

(b) numerotarea, inclusiv seriile de numere, portabilitatea numerelor și a identificatorilor, sistemele de conversie a numerelor și a adreselor și accesul la serviciile de urgență 112.

(4) Decizia menționată la alineatul (1), destinată să modifice elemente neesențiale din prezenta directivă prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 22 alineatul (3).

(5) OAREC poate, din proprie inițiativă, să consilieze Comisia cu privire la oportunitatea adoptării unei măsuri în temeiul alineatului (1).”

22. Articolul 20 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) În cazul unui litigiu apărut în legătură cu obligațiile existente în temeiul prezentei directive sau al directivelor speciale între întreprinderi care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice, într-un stat membru, sau între astfel de întreprinderi și alte întreprinderi din statul membru care beneficiază de obligații privind accesul și/sau interconectarea născute în temeiul prezentei directive sau al directivelor speciale, autoritatea națională de reglementare în cauză ia, la cererea oricăreia dintre părți și fără a aduce atingere alineatului (2), o decizie cu caracter obligatoriu pentru a soluționa litigiul în cel mai scurt termen și în orice caz în termen de patru luni, cu excepția situației în care există împrejurări excepționale. Statul membru în cauză cere tuturor părților să coopereze pe deplin cu autoritatea națională de reglementare.”

23. Articolul 21 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 21

Soluționarea litigiilor transfrontaliere

(1) În cazul unui litigiu transfrontalier apărut, în domeniul care intră sub incidența prezentei directive sau a directivelor speciale, între părți din state membre diferite, și atunci când litigiul este de competența autorităților naționale de reglementare din mai multe state membre, se aplică dispozițiile prevăzute la alineatele (2), (3) și (4).

(2) Oricare dintre părți poate sesiza autoritățile naționale de reglementare în cauză cu litigiul respectiv. Autoritățile naționale de reglementare competente își coordonează eforturile și au dreptul să consulte OAREC pentru a soluționa litigiul în mod corespunzător, în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 8.

Orice obligații impuse unor întreprinderi de către autoritățile naționale de reglementare în soluționarea unui litigiu respectă dispozițiile prezentei directive și ale directivelor speciale.

Oricare dintre autoritățile naționale de reglementare care este competentă într-un astfel de litigiu poate cere OAREC să adopte un aviz cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse în conformitate cu dispozițiile directivei-cadru și/sau ale directivelor speciale pentru soluționarea litigiului.

În cazul în care o astfel de cerere a fost adresată OAREC, orice autoritate națională de reglementare competentă cu privire la orice aspect al litigiului așteaptă avizul OAREC înainte să inițieze măsuri de soluționare a litigiului. Aceasta nu împiedică autoritățile naționale de reglementare să ia măsuri urgente în caz de necesitate.

Orice obligații impuse unei întreprinderi de către autoritatea națională de reglementare în cadrul soluționării unui litigiu respectă dispozițiile prezentei directive sau ale directivelor speciale și țin cont în cea mai mare măsură posibilă de avizul adoptat de OAREC.

(3) Statele membre pot să prevadă ca autoritățile naționale de reglementare competente să refuze de comun acord soluționarea unui litigiu, atunci când există alte mecanisme disponibile, inclusiv medierea, care ar putea contribui la soluționarea litigiului în timp util, în conformitate cu dispozițiile articolului 8.

Autoritățile naționale de reglementare informează în cel mai scurt termen părțile cu privire la acest fapt. În cazul în care în termen de patru luni litigiul nu a fost soluționat și în cazul în care partea care se consideră prejudiciată nu a sesizat nicio instanță și dacă oricare dintre părți cere acest lucru, autoritățile naționale de reglementare își coordonează eforturile pentru a soluționa litigiul, în conformitate cu dispozițiile articolului 8 și ținând cont în cea mai mare măsură posibilă de orice aviz emis de OAREC.

(4) Procedura prevăzută la alineatul (2) nu împiedică niciuna dintre părți să introducă o acțiune în fața unei instanțe.”

24. Se introduce următorul articol:

„Articolul 21a

Sanctiuni

Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile pentru încălcarea dispozițiilor naționale adoptate în temeiul prezentei directive și al directivelor speciale și iau toate măsurile necesare pentru a garanta că acestea sunt aplicate. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie adecvate, efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică aceste dispoziții Comisiei până la 25 mai 2011 și notifică fără întârziere orice modificări ulterioare ale acestora.”

25. Articolul 22 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din respectiva decizie.”;

(b) alineatul (4) se elimină.

26. Articolul 27 se elimină.

27. Anexa I se elimină.

28. Anexa II se înlocuiește cu următorul text:

„ANEXA II

Criteriile de care trebuie să țină seama autoritățile naționale de reglementare pentru a evalua dacă două sau mai multe întreprinderi au o poziție dominantă colectivă în sensul articolului 14 alineatul (2) al doilea paragraf.

Două sau mai multe întreprinderi pot avea o poziție dominantă colectivă în sensul articolului 14, atunci când, chiar în lipsa oricărei legături structurale sau de altă natură între ele, acestea operează pe o piață caracterizată prin lipsa concurenței efective și în care nicio întreprindere nu deține în mod individual o putere semnificativă pe piață. În conformitate cu legislația comunitară în vigoare și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene privind poziția dominantă colectivă, probabilitatea ca această situație să apară există atunci când piața este concentrată și prezintă un număr de caracteristici specifice, dintre care următoarele pot fi cele mai relevante în contextul comunicațiilor electronice:

- elasticitate scăzută a cererii;
- cote de piață similare;
- obstacole ridicate la intrarea pe piață, de ordin juridic sau economic;
- integrare pe verticală cu refuzul colectiv de furnizare;
- absența puterii de contracarare a cumpărătorilor;
- absența concurenței potențiale.

Lista prezentată anterior este exemplificativă și nu exhaustivă, iar criteriile nu sunt cumulative. Această listă este mai degrabă o ilustrare a tipurilor de criterii care ar putea fi utilizate pentru a susține afirmațiile privind existența unei poziții dominante colective.”

Articolul 2

Modificări aduse Directivei 2002/19/CE (directiva privind accesul)

Directiva 2002/19/CE se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) «acces» înseamnă punerea la dispoziția altei întreprinderi a instalațiilor și/sau a serviciilor, în conformitate cu condițiile definite, pe bază exclusivă sau neexclusivă, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice, inclusiv atunci când sunt folosite pentru transmiterea de servicii ale societății informaționale sau de servicii de difuzare de programe radio și de televiziune. Sunt incluse, *inter alia*, accesul la elementele rețelei și la infrastructura asociată, ceea ce poate presupune conectarea echipamentului, prin mijloace fixe sau nu (aici sunt incluse, în special, accesul la bucla locală și la instalațiile și serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală); accesul la infrastructura fizică, inclusiv clădiri, canale și piloni; accesul la sistemele de software relevante, inclusiv la sistemele de asistență operațională; accesul la sisteme de informații sau baze de date pentru precomenzi, aprovizionare, comenzi, cereri de întreținere și reparații și facturare; accesul la conversia numerelor sau la sisteme care oferă funcționalități echivalente; accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming; accesul la sistemele de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală și accesul la serviciile de rețele virtuale.”;

(b) litera (e) se înlocuiește cu următorul text:

„(e) «buclă locală» înseamnă circuitul fizic care leagă punctul terminal al rețelei de un comutator de distribuție sau de elementul echivalent din rețeaua publică fixă de comunicații electronice.”

2. Articolul 4 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Operatorii rețelelor publice de comunicații au dreptul și, la cererea altor întreprinderi autorizate în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2002/20/CE (directiva privind autorizarea), obligația de a negocia interconectarea reciprocă în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, în vederea asigurării furnizării și interoperabilității serviciilor pe întreg teritoriul Comunității. Operatorii oferă acces și interconectare altor întreprinderi în condiții care sunt conforme cu obligațiile impuse de autoritatea națională de reglementare în temeiul articolelor 5-8.”

3. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(i) primul paragraf se înlocuiește cu textul următor:

„(1) În vederea atingerii obiectivelor stabilite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), autoritățile naționale de reglementare încurajează și, după caz, asigură, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, accesul și interconectarea adecvată, precum și interoperabilitatea serviciilor, exercitându-și responsabilitățile într-un mod care să promoveze eficiența, concurența durabilă, investițiile eficiente și inovarea și care să permită obținerea de beneficii maxime de către utilizatorii finali.”;

(ii) se introduce următoarea literă:

„(ab) în situații justificate și în măsura în care acest lucru este necesar, obligații impuse întreprinderilor care controlează accesul către utilizatorii finali să-și facă serviciile interoperabile.”;

(b) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Obligațiile și condițiile impuse în temeiul alineatului (1) sunt obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii și se pun în aplicare în conformitate cu procedurile prevăzute la articolele 6, 7 și 7a din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”;

(c) alineatul (3) se elimină;

(d) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În ceea ce privește accesul și interconectarea menționate la alineatul (1), statele membre se asigură că autoritatea națională de reglementare are competența de a interveni din proprie inițiativă, atunci când o astfel de acțiune este justificată, pentru a garanta respectarea obiectivelor de politică prevăzute la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), în conformitate cu dispozițiile prezentei directive și cu procedurile menționate la articolele 6 și 7, 20 și 21 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”

4. Articolul 6 alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Având în vedere evoluția tehnologică și cea a pieței, Comisia poate adopta măsuri de punere în aplicare pentru modificarea anexei I. Aceste măsuri, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 14 alineatul (3).”

5. Articolul 7 se elimină.

6. Articolul 8 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), cuvintele „articolele 9-13” se înlocuiesc cu cuvintele „articolele 9-13a”;

(b) alineatul (3) se modifică după cum urmează:

(i) primul paragraf se modifică după cum urmează:

— la prima liniuță, cuvintele „articolul 5 alineatele (1) și (2) și articolul 6” se înlocuiesc cu „articolul 5 alineatul (1) și articolul 6”;

— la a doua liniuță, textul „Directiva 97/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul telecomunicațiilor (*)” se înlocuiește cu textul „Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (**)).”

(*) JO L 24, 30.1.1998, p. 1.

(**) JO L 201, 31.7.2002, p. 37.”;

(ii) al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„În situații excepționale, în cazul în care o autoritate națională de reglementare intenționează să impună operatorilor cu o putere semnificativă pe piață obligații privind accesul sau interconectarea, altele decât cele stabilite la articolele 9-13 din prezenta directivă, aceasta prezintă Comisiei o cerere. Comisia ține cont în cea mai mare măsură posibilă de avizul Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) (*). Comisia, hotărând în conformitate cu articolul 14 alineatul (2), adoptă o decizie care autorizează sau interzice autorității naționale de reglementare să ia astfel de măsuri.

(*) Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 de instituire a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și a Oficiului.”

7. Articolul 9 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Autoritățile naționale de reglementare pot, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, impune obligații de transparență privind interconectarea și/sau accesul care să îi oblige pe operatori să publice informațiile specificate, cum ar fi informațiile contabile, specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, modalitățile și condițiile de furnizare și utilizare, inclusiv restricțiile de acces la servicii și aplicații în cazul în care condițiile respective sunt permise de statele membre, în conformitate cu legislația comunitară, și prețurile.”;

(b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Fără a aduce atingere alineatului (3), în cazul în care un operator are obligații în temeiul articolului 12 privind accesul la nivel angro la infrastructura rețelei, autoritățile naționale de reglementare asigură publicarea unei oferte de referință care cuprinde cel puțin elementele prevăzute în anexa II.”;

(c) alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) Comisia poate adopta modificările necesare aduse la anexa II în vederea adaptării acesteia la evoluția tehnologică și a pieței. Aceste măsuri, destinate să modifice elementele neesențiale din prezenta directivă, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 14 alineatul (3). La punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului alineat, Comisia poate fi asistată de OAREC.”

8. Articolul 12 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) să acorde terților acces la anumite elemente ale rețelei și/sau ale infrastructurii, inclusiv acces la elementele de rețea care nu sunt active și/sau acces necondiționat la bucla locală, să permită, *inter alia*, selectarea și/sau preselecția operatorului și/sau oferta de revânzare a liniilor de abonați”;

(b) la alineatul (1), litera (f) se înlocuiește cu următorul text:

„(f) să furnizeze colocare sau alte forme de utilizare în comun a infrastructurilor”;

(c) la alineatul (1), se adaugă următoarea literă:

„(j) să furnizeze acces la serviciile asociate precum serviciul de identificare, localizare și prezență”;

(d) la alineatul (2), partea introductivă și litera (a) se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Atunci când autoritățile naționale de reglementare analizează obligațiile menționate la alineatul (1), mai ales atunci când evaluează în ce mod aceste obligații ar fi impuse în mod proporțional cu obiectivele stabilite la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), ele iau în considerare, în special, următorii factori:

(a) viabilitatea tehnică și economică a utilizării sau a instalării unor instalații alternative, având în vedere ritmul actual de dezvoltare a pieței și ținând seama de natura și tipul interconectării și/sau accesului în cauză, inclusiv viabilitatea altor produse de acces din amonte, cum ar fi accesul la canale”;

(e) la alineatul (2), literele (c) și (d) se înlocuiesc cu următorul text:

„(c) investiția inițială a proprietarului infrastructurii, având în vedere orice investiție publică făcută și riscurile aferente investiției;

(d) necesitatea de salvagardare a concurenței pe termen lung, acordând o atenție deosebită unei concurențe eficiente din punct de vedere economic la nivelul infrastructurii;”;

(f) se adaugă următorul alineat (3):

„(3) Atunci când impun unui operator obligații de furnizare a accesului în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, autoritățile naționale de reglementare pot stabili condiții tehnice sau operaționale care trebuie îndeplinite de către furnizor și/sau de către beneficiarii accesului în cauză, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a asigura operarea în condiții normale a rețelei. Obligațiile referitoare la respectarea standardelor sau a specificațiilor tehnice specifice sunt în conformitate cu standardele și specificațiile prevăzute în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”

9. Articolul 13 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile articolului 8, obligații privind recuperarea costurilor și controlul tarifelor, inclusiv obligații privind fundamentarea tarifelor în funcție de costuri, precum și obligații privind evidența contabilă a costurilor, pentru furnizarea anumitor forme de interconectare și/sau acces, în situații în care o analiză de piață indică lipsa unei concurențe efective, ceea ce înseamnă că operatorul în cauză poate menține tarifele la un nivel excesiv de ridicat sau poate comprima prețurile (price squeeze) în detrimentul utilizatorilor finali. Pentru a încuraja investițiile efectuate de operator, inclusiv în rețele de generație viitoare, autoritățile naționale de reglementare iau în considerare investițiile făcute de operator și îi permit realizarea unei rate rezonabile de recuperare a capitalului investit, ținând seama de orice riscuri specifice unui nou proiect de investiție în rețea.”

10. Se adaugă următoarele articole:

„Articolul 13a

Separarea funcțională

(1) Atunci când autoritatea națională de reglementare ajunge la concluzia că obligațiile corespunzătoare impuse în temeiul articolelor 9-13 nu au condus la realizarea unei concurențe efective și că există în continuare probleme importante și persistente legate de concurență și/sau eșecul mecanismelor pieței, identificate în legătură cu furnizarea la nivel angro pe anumite piețe de produse de acces, aceasta poate, ca măsură excepțională, în conformitate cu dispozițiile articolului 8 alineatul (3) al doilea paragraf, impune întreprinderilor integrate pe verticală obligația de a plasa activitățile aferente furnizării la nivel angro a produselor relevante de acces într-o entitate comercială care funcționează independent.

Respectiva entitate comercială furnizează produse și servicii de acces tuturor întreprinderilor, inclusiv altor entități comerciale din cadrul societății-mamă, respectând aceleași termene și condiții, inclusiv cele referitoare la nivelurile tarifelor și serviciilor, și prin intermediul acelorași sisteme și procese.

(2) Atunci când o autoritate națională de reglementare intenționează să impună obligația separării funcționale, aceasta înaintează propunerea Comisiei, care cuprinde:

(a) elemente de probă care să justifice concluziile autorității naționale de reglementare, astfel cum se menționează în alineatul (1);

(b) o evaluare motivată care să demonstreze că nu există sau există foarte puține șanse de a avea o concurență efectivă și durabilă la nivelul infrastructurii într-un interval rezonabil de timp;

(c) o analiză a impactului preconizat asupra autorității de reglementare, asupra întreprinderii, în special asupra mâinii de lucru a întreprinderii separate și asupra sectorului comunicațiilor electronice ca întreg și asupra stimulentelelor pentru investiții într-un sector ca întreg, în special în ceea ce privește necesitatea asigurării coeziunii sociale și teritoriale, precum și impactul asupra altor părți interesate, inclusiv, în special impactul preconizat asupra concurenței și orice efecte potențiale pe care aceasta le-ar antrena pentru consumatori;

(d) o analiză a motivelor care justifică faptul că această obligație ar reprezenta modalitatea cea mai eficientă de a pune în aplicare măsurile corective menite să remedieze problemele privind concurența sau deficiențele de piață identificate.

(3) Proiectul de măsură cuprinde următoarele elemente:

(a) natura și nivelul exact de separare, menționând în special statutul juridic al entității comerciale separate;

(b) identificarea activelor entității comerciale separate și a produselor sau serviciilor care urmează să fie furnizate de respectiva entitate;

(c) forma de conducere aleasă pentru a asigura independența personalului angajat de către entitatea comercială separată și structura de acordare a stimulentelelor corespunzătoare;

(d) normele pentru garantarea respectării obligațiilor;

(e) normele pentru garantarea transparenței procedurilor operaționale, în special față de celelalte părți interesate;

(f) un program de monitorizare pentru garantarea respectării obligațiilor, inclusiv publicarea unui raport anual.

(4) Ca urmare a deciziei Comisiei privind proiectul de măsură adoptat în conformitate cu articolul 8 alineatul (3), autoritatea națională de reglementare efectuează o analiză coordonată a diferitelor piețe asociate rețelei de acces în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru). Pe baza evaluării acesteia, autoritatea națională de reglementare impune, menține, modifică sau retrage obligații, în conformitate cu articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(5) O întreprindere asupra căreia s-a impus separarea funcțională poate face obiectul oricăroră dintre obligațiile identificate la articolele 9-13 pe orice piață specifică pe care a fost desemnată ca având o putere semnificativă în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) sau oricăror alte obligații autorizate de Comisie în temeiul articolului 8 alineatul (3).

Articolul 13b

Separarea voluntară a unei întreprinderi integrate pe verticală

(1) Întreprinderile care au fost desemnate ca având o putere semnificativă pe piață pe una sau mai multe piețe relevante în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) informează autoritatea națională de reglementare în prealabil și cu celeritate, pentru a permite autorității naționale de reglementare să evalueze efectul tranzacției avute în vedere, când intenționează să își transfere activele rețelei locale de acces sau o parte importantă a acestora unei entități separate din punct de vedere juridic deținute de altcineva, sau dacă intenționează să înființeze o entitate comercială separată pentru a le asigura tuturor furnizorilor cu amănuntul, inclusiv propriilor sale unități de vânzare cu amănuntul, furnizarea de produse de acces echivalente.

Întreprinderile informează, de asemenea, autoritatea națională de reglementare cu privire la orice schimbare a intențiilor lor, precum și cu privire la rezultatul final al procesului de separare.

(2) Autoritatea națională de reglementare evaluează efectul tranzacției planificate asupra obligațiilor reglementare existente în temeiul Directivei 2002/21/CE (directiva-cadru).

În acest scop, autoritatea națională de reglementare efectuează o analiză coordonată a diferitelor piețe asociate rețelei de acces în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

Pe baza evaluării acesteia, autoritatea națională de reglementare impune, menține, modifică sau retrage obligații, în conformitate cu articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(3) Entitatea comercială separată din punct de vedere juridic și/sau operațional poate face obiectul obligațiilor identificate la articolele 9-13 pe orice piață specifică pe care a fost desemnată ca având putere semnificativă în conformitate cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), sau al oricăror alte obligații autorizate de Comisie în temeiul articolului 8 alineatul (3)."

11. Articolul 14 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8.”;

(b) alineatul (4) se elimină.

12. Anexa II se modifică după cum urmează:

(a) titlul se înlocuiește cu următorul text:

„LISTA MINIMĂ A ELEMENTELOR CARE TREBUIE INCLUSĂ ÎNTR-O OFERTĂ DE REFERINȚĂ PENTRU ACCESUL LA NIVEL ANGRO LA INFRASTRUCTURA REȚELEI, INCLUSIV ACCESUL NECONDIȚIONAT PARTAJAT SAU TOTAL LA BUCLA LOCALĂ LA UN PUNCT FIX, CARE TREBUIE PUBLICATĂ DE CĂTRE OPERATORII NOTIFICAȚI CU O PUTERE SEMNIFICATIVĂ PE PIAȚĂ;”;

(b) definiția (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) «subbuclă locală» înseamnă o buclă locală parțială care conectează punctul terminal al rețelei cu un punct de concentrare sau un punct de acces intermediar specificat din rețeaua publică fixă de comunicații electronice;”;

(c) definiția (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) «acces necondiționat complet la bucla locală» înseamnă furnizarea către un beneficiar a accesului la bucla locală sau la subbucla locală a operatorului cu o putere semnificativă pe piață, acces care permite utilizarea întregii capacități a infrastructurii de rețea;”;

(d) definiția (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) «acces partajat la bucla locală» înseamnă furnizarea către un beneficiar a accesului la bucla locală sau la subbucla locală a operatorului cu o putere semnificativă pe piață, acces care permite utilizarea unei părți specifice a capacității infrastructurii de rețea, precum o parte a frecvenței sau a echivalentului;”;

(e) în partea A, punctele 1, 2 și 3 se înlocuiesc cu următorul text:

„1. Elemente de rețea la care se oferă acces, care includ în special următoarele elemente, împreună cu infrastructurile asociate corespunzătoare:

(a) accesul necondiționat la bucle locale (total și partajat);

(b) accesul necondiționat la sub-bucle locale (total și partajat), inclusiv, atunci când este relevant, acces la elemente de rețea care nu sunt active în scopul lansării rețelelor backhaul;

(c) atunci când este relevant, accesul la canale care permite ieșirea rețelelor de acces.

2. Informații privind amplasarea punctelor de acces fizice, inclusiv cutiile de distribuție situate la nivelul străzilor și repartitoarele, disponibilitatea buclelor, sub-buclelor și backhaul locale, în anumite părți ale rețelei de acces și, atunci când este relevant, informații privind locațiile canalelor și disponibilitatea în cadrul canalelor.

3. Condiții tehnice privind accesul la bucla și subbucla locală, și utilizarea acestora, inclusiv caracteristici tehnice ale perechii de fire răsucite și/sau fibră optică și/sau un echivalent, repartitoarele de cablaj și infrastructuri asociate și, atunci când este relevant, condiții tehnice privind accesul la canale.”;

(f) în partea B, punctul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„1. Informații privind amplasamentele relevante existente sau amplasamentele echipamentelor și actualizarea prevăzută a acestora ale operatorului cu o putere semnificativă pe piață (*).

(*) Disponibilitatea acestor informații poate fi limitată la sfera părților interesate, în vederea evitării riscului de a se aduce atingere ordinii publice.”

Articolul 3

Modificări ale Directivei 2002/20/CE (directiva privind autorizarea)

Directiva 2002/20/CE se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Următoarea definiție se aplică, de asemenea:

«autorizație generală» înseamnă un cadru juridic instituit de un stat membru care asigură drepturi privind furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice și stabilește obligații specifice sectorului, care se pot aplica tuturor sau anumitor tipuri de rețele și servicii de comunicații electronice, în conformitate cu prezenta directivă.”

2. La articolul 3 alineatul (2) se adaugă următorul paragraf:

„Întreprinderile care oferă servicii de comunicații electronice transfrontaliere către întreprinderi situate în mai multe state membre nu necesită mai mult de o singură notificare pentru fiecare stat membru în cauză.”

3. Articolul 5 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 5

Drepturile de utilizare a frecvențelor radio și a numerelor

(1) Statele membre facilitează utilizarea frecvențelor radio în cadrul autorizațiilor generale. Dacă este necesar, statele membre pot acorda drepturi individuale de utilizare pentru:

- evitarea interferențelor dăunătoare;
- asigurarea calității tehnice a serviciului;
- garantarea utilizării eficiente a spectrului; sau
- îndeplinirea altor obiective de interes general, astfel cum sunt definite de statele membre în conformitate cu legislația comunitară.

(2) Atunci când este necesar să se acorde drepturi individuale de utilizare pentru frecvențe radio și numere, statele membre acordă aceste drepturi, la cerere, oricărei întreprinderi care furnizează rețele sau servicii în baza autorizației generale menționate la articolul 3, sub rezerva dispozițiilor articolelor 6, 7 și 11 alineatul (1) litera (c) din prezenta directivă și a oricăror alte norme care garantează utilizarea eficientă a resurselor în cauză în conformitate cu Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

Fără a aduce atingere criteriilor specifice și procedurilor adoptate de statele membre pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio furnizorilor de servicii de difuzare de programe radio sau de televiziune în vederea îndeplinirii obiectivelor de interes general în conformitate cu legislația comunitară, drepturile de utilizare a frecvențelor radio și a numerelor se acordă prin intermediul unor proceduri deschise, obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale și, în cazul frecvențelor radio, conforme cu dispozițiile articolului 9 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru). O excepție de la cerința procedurilor deschise s-ar putea aplica în cazurile în care este necesar să se acorde furnizorilor de servicii de difuzare de programe radio sau de televiziune drepturi individuale de utilizare a frecvențelor radio în vederea atingerii unui obiectiv de interes general, astfel cum este definit de statele membre în conformitate cu legislația comunitară.

Atunci când acordă drepturi de utilizare, statele membre precizează dacă drepturile în cauză pot fi transferate de către titularul drepturilor și în ce condiții. În cazul frecvențelor radio, aceste dispoziții sunt în conformitate cu dispozițiile articolelor 9 și 9b din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

În cazul în care statele membre acordă drepturi de utilizare pentru o perioadă limitată de timp, durata este adecvată pentru serviciul vizat, având în vedere obiectivul urmărit, luând în considerare în mod corespunzător necesitatea acordării unei perioade adecvate de amortizare a investiției.

În cazul în care drepturile individuale de utilizare a frecvențelor radio sunt acordate pentru o perioadă mai mare sau egală cu zece ani și aceste drepturi nu pot fi transferate sau închiriate între întreprinderi, astfel cum este permis în conformitate cu articolul 9b din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), face obiectul unei evaluări de către autoritatea națională competentă a aplicării și conformității cu criteriile de acordare a drepturilor individuale pe durata licenței, în special atunci când există o cerere justificată din partea titularului dreptului. În cazul în care criteriile în cauză nu mai sunt aplicabile, dreptul individual de utilizare se preschimbă într-o autorizație generală de utilizare a frecvențelor radio, sub rezerva unui preaviz și după scurgerea unei perioade rezonabile, sau se transformă într-un drept care poate fi transferat sau închiriat între întreprinderi în conformitate cu articolul 9b din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(3) Deciziile privind acordarea de drepturi de utilizare sunt adoptate, comunicate și făcute publice cât mai repede posibil după primirea cererii complete de către autoritatea națională de reglementare, în termen de trei săptămâni, în cazul numerelor care au fost alocate în scopuri specifice în cadrul planului național de numerotație, și în termen de șase săptămâni, în cazul frecvențelor radio care au fost alocate în planul național de frecvențe pentru a fi utilizate de serviciile de comunicații electronice. Cel de-al doilea termen nu aduce atingere niciunui acord internațional aplicabil referitor la utilizarea spectrului radio sau a pozițiilor orbitale.

(4) Atunci când, după consultarea părților interesate în conformitate cu articolul 6 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), s-a hotărât că drepturile de utilizare a numerelor cu valoare economică excepțională se acordă prin proceduri de selecție competitive sau comparative, statele membre pot prelungi perioada maximă de trei săptămâni cu încă o perioadă maximă de trei săptămâni.

În cazul procedurilor de selecție competitive și comparative pentru frecvențele radio se aplică dispozițiile articolului 7.

(5) Statele membre nu limitează numărul drepturilor de utilizare care se acordă, cu excepția cazului în care acest lucru este necesar pentru garantarea utilizării eficiente a frecvențelor radio în conformitate cu articolul 7.

(6) Autoritățile naționale competente se asigură că frecvențele radio sunt utilizate efectiv și eficient, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) și articolul 9 alineatul (2) din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru). Acestea se asigură că niciunul dintre transferuri sau niciuna dintre acumulările de drepturi de utilizare a frecvențelor radio nu distorsionează concurența. În aceste scopuri, statele membre pot adopta măsuri corespunzătoare, cum ar fi mandatarea vânzării sau a închirierii drepturilor de utilizare a frecvențelor radio."

4. Articolul 6 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Autorizația generală pentru furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice și drepturile de

utilizare a frecvențelor radio și drepturile de utilizare a numerelor poate să facă numai obiectul condițiilor enumerate în anexa. Aceste condiții sunt nediscriminatorii, proporționale și transparente și, în cazul drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, sunt în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”;

(b) la alineatul (2), cuvintele „articolele 16, 17, 18 și 19 din Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal)” se înlocuiesc cu cuvintele „articolul 17 din Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal)”;

5. Articolul 7 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(i) fraza introductivă se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Atunci când un stat membru analizează posibilitatea de a limita numărul de drepturi de utilizare pe care le acordă pentru frecvențele radio sau de a prelungi valabilitatea drepturilor existente în alte condiții decât cele precizate de drepturile respective, acesta trebuie printre altele:”;

(ii) litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) să publice și să motiveze toate deciziile privind limitarea acordării drepturilor de utilizare sau reînnoirea drepturilor de utilizare;”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Atunci când acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio trebuie limitată, statele membre acordă astfel de drepturi în funcție de criteriile de selecție care trebuie să fie obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale. Toate aceste criterii de selecție trebuie să ia în considerare în mod corespunzător îndeplinirea obiectivelor articolului 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) și a cerințelor articolului 9 din respectiva directivă.”;

(c) la alineatul (5), cuvintele „articolul 9” se înlocuiesc cu cuvintele „articolul 9b”.

6. Articolul 10 se modifică după cum urmează:

(a) alineatele (1), (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:

„(1) Autoritățile naționale de reglementare monitorizează și supraveghează respectarea condițiilor din autorizația generală, a condițiilor aferente drepturilor de utilizare individuale, precum și a obligațiilor specifice menționate la articolul 6 alineatul (2), în conformitate cu articolul 11.

Autoritățile naționale de reglementare au competența de a solicita întreprinderilor care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice cărora li se aplică autorizația generală sau dețin drepturi de utilizare de frecvențe radio sau de numere să furnizeze toate informațiile necesare pentru a verifica respectarea condițiilor din autorizația generală, a condițiilor aferente drepturilor de utilizare, sau a obligațiilor specifice menționate la articolul 6 alineatul (2), în conformitate cu articolul 11.

(2) Atunci când o autoritate națională de reglementare constată că o întreprindere nu respectă una sau mai multe condiții din autorizația generală, condiții aferente drepturilor de utilizare sau obligațiile specifice menționate la articolul 6 alineatul (2), aceasta notifică întreprinderea cu privire la acest lucru și îi oferă posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere într-un termen rezonabil.

(3) Autoritatea respectivă are competența de a solicita încetarea încălcării menționate la alineatul (2) fie imediat, fie într-un termen rezonabil și adoptă măsuri corespunzătoare și proporționale pentru a garanta respectarea condițiilor.

În acest sens, statele membre împuternicesc autoritățile competente să impună:

- (a) sancțiuni financiare disuasive, după caz, care pot include sancțiuni periodice cu efect retroactiv; și
- (b) decizii de încetare sau de întârziere a furnizării unui serviciu sau a mai multor servicii care, dacă ar continua, ar provoca daune semnificative concurenței, până la conformarea cu obligațiile de acces impuse în urma unei analize de piață în temeiul articolului 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

Măsurile și motivele care stau la baza acestora sunt comunicate fără întârziere întreprinderii în cauză și stabilesc un termen rezonabil pentru ca întreprinderea în cauză să respecte măsurile.”;

- (b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatelor (2) și (3), statele membre acordă autorității competente competența de a impune sancțiuni financiare, după caz, întreprinderilor care nu respectă obligația de a furniza informații în conformitate cu obligațiile prevăzute la articolul 11 alineatul (1) literele (a) sau (b) din prezenta directivă și la articolul 9 din Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul) într-un termen rezonabil stabilit de autoritatea națională de reglementare.”;

- (c) alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) În cazul unor încălcări grave sau repetate ale condițiilor din autorizația generală, ale condițiilor aferente drepturilor de utilizare sau ale obligațiilor specifice menționate la articolul 6 alineatul (2), în cazul în care măsurile destinate să garanteze respectarea condițiilor și menționate la alineatul (3) din prezentul articol au eșuat, autoritățile naționale de reglementare pot împiedica o întreprindere să își continue activitatea de furnizare a rețelilor sau serviciilor de comunicații electronice sau pot îi suspenda sau retrage drepturile de utilizare. Sancțiunile și penalitățile, care sunt efective, proporționale și cu efect de descurajare, se pot aplica pentru a acoperi perioada oricărei încălcări, chiar dacă încălcarea a fost ulterior remediată.”;

- (d) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„(6) Fără a lua în considerare dispozițiile alineatelor (2), (3) și (5), în cazul în care autoritatea competentă are dovada încălcării condițiilor din autorizația generală, a condițiilor aferente drepturilor de utilizare sau a obligațiilor specifice menționate la articolul 6 alineatul (2) care reprezintă o amenințare gravă și imediată la adresa securității, siguranței sau sănătății publice sau care poate determina probleme economice sau operaționale grave pentru alți furnizori sau utilizatori de rețele sau servicii de comunicații electronice sau alți utilizatori ai spectrului radio, aceasta poate adopta de îndată măsuri provizorii pentru a remedia situația înainte de adoptarea unei decizii finale. Întreprinderii în cauză i se oferă ulterior posibilitatea rezonabilă de a-și exprima opinia și de a propune soluții. După caz, autoritatea competentă poate confirma măsurile provizorii, care au o valabilitate de cel mult trei luni, dar care pot fi extinse pentru încă o perioadă de maxim trei luni în cazul în care procedura de asigurare a aplicării acestora nu au fost finalizată.”

7. Articolul 11 alineatul (1) se modifică după cum urmează:

- (a) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) verificarea sistematică sau a fiecărui caz în parte a respectării condițiilor 1 și 2 din partea A, a condițiilor 2 și 6 din partea B și a condițiilor 2 și 7 din partea C din anexa, precum și a respectării obligațiilor menționate la articolul 6 alineatul (2);”;

- (b) se adaugă următoarele litere:

„(g) garantarea utilizării eficiente și asigurarea gestionării eficiente a frecvențelor radio;

(h) evaluarea evoluțiilor viitoare ale rețelei sau ale serviciilor, care ar putea avea impact asupra serviciilor angro puse la dispoziția concurenților.”;

(c) al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Informațiile menționate la primul paragraf literele (a), (b), (d), (e), (f), (g) și (h) nu pot fi solicitate înainte de accesul pe piață sau ca și condiție pentru accesul pe piață.”

8. Articolul 14 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 14

Modificarea drepturilor și obligațiilor

(1) Statele membre se asigură că drepturile, condițiile și procedurile privind autorizațiile generale și drepturile de utilizare sau drepturile de instalare a infrastructurii pot fi modificate numai în cazuri justificate în mod obiectiv și într-o măsură rezonabilă, luând în considerare, după caz, condițiile specifice aplicabile drepturilor transferabile de utilizare a frecvențelor radio. Cu excepția cazurilor în care modificările propuse sunt minore și au fost convenite cu deținătorul drepturilor sau al autorizației generale, intenția de a efectua astfel de modificări se notifică în mod corespunzător, iar părțile interesate, inclusiv utilizatorii și consumatorii, dispun de un termen suficient pentru a-și exprima opiniile cu privire la modificările propuse, termen care nu poate fi decât în cazuri excepționale mai mic de patru săptămâni.

(2) Statele membre nu limitează și nu retrag drepturile de instalare a infrastructurii sau drepturile de utilizare a frecvențelor radio înainte de expirarea perioadei pentru care acestea au fost acordate, cu excepția cazurilor în care acest lucru este justificat și, după caz, în conformitate cu anexa și cu dispozițiile de drept intern aplicabile în materie de compensare pentru retragerea drepturilor.”

9. Articolul 15 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre se asigură că toate informațiile relevante privind drepturile, condițiile, procedurile, taxele, redevențele și deciziile cu privire la autorizațiile generale, drepturile de utilizare și drepturile de instalare a infrastructurii sunt publicate și actualizate în mod corespunzător, astfel încât toate părțile interesate să aibă un acces facil la acestea.”

10. La articolul 17, alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„(1) Fără a aduce atingere articolului 9a din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), statele membre asigură conformitatea autorizațiilor generale și a drepturilor individuale de utilizare deja existente la 31 decembrie 2009 cu articolele 5, 6, 7 și cu anexa la prezenta directivă cel târziu până la 19 decembrie 2011.

(2) În cazurile în care aplicarea alineatului (1) are drept efect reducerea drepturilor sau extinderea autorizațiilor generale și a drepturilor individuale de utilizare deja existente, statele membre pot extinde validitatea acelor autorizații și drepturi până la 30 septembrie 2012 cel târziu, în condițiile

în care drepturile altor întreprinderi supuse dreptului comunitar nu sunt afectate de această extindere. Statele membre notifică Comisiei aceste prelungiri și motivele care au stat la baza acestora.”

11. Anexa se modifică după cum se prevede în anexa la prezenta directivă.

Articolul 4

Abrogare

Regulamentul (CE) nr. 2887/2000 se abrogă.

Articolul 5

Transpunere

(1) Statele membre adoptă și publică până la 25 mai 2011 actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor dispoziții.

Statele membre aplică măsurile respective de la 26 mai 2011.

Atunci când statele membre adoptă dispozițiile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre transmit Comisiei textele principalelor dispoziții legale naționale adoptate în domeniul aflat sub incidența prezentei directive.

Articolul 6

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 7

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 25 noiembrie 2009.

Pentru Parlamentul European
Președintele
J. BUZEK

Pentru Consiliu
Președintele
Å. TORSTENSSON

ANEXĂ

Anexa la Directiva 2002/20/CE (directiva privind autorizarea) se modifică după cum urmează:

1. Primul alineat se înlocuiește cu titlul următor:

„Condițiile enumerate în prezenta anexă prevăd lista maximă de condiții care pot însoți autorizațiile generale (partea A), drepturile de utilizare a frecvențelor radio (partea B) și drepturile de utilizare a numerelor (partea C), în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) și articolul 11 alineatul (1) litera (a), în limitele permise în temeiul articolelor 5, 6, 7, 8 și 9 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”

2. Partea A se modifică după cum urmează:

- (a) punctul 4 se înlocuiește cu următorul text:

„4. Accesibilitatea numerelor din planul național de numerotație pentru utilizatorii finali, a numerelor din Spațiul european de numerotație telefonică, a numerelor internaționale gratuite și, atunci când este posibil din punct de vedere tehnic și economic, a numerelor din planurile de numerotație ale altor state membre și condițiile în conformitate cu Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal).”;

- (b) punctul 7 se înlocuiește cu următorul text:

„7. Protecția datelor cu caracter personal și a vieții private specifică sectorului de comunicații electronice, în conformitate cu Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (*).

(*) JO L 201, 31.7.2002, p. 37.”;

- (c) punctul 8 se înlocuiește cu următorul text:

„8. Normele de protecție a consumatorului specifice sectorului de comunicații electronice, inclusiv condițiile, în conformitate cu Directiva 2002/22/CE (directiva privind serviciul universal) și condițiile privind accesibilitatea pentru utilizatorii cu handicap, în conformitate cu articolul 7 din respectiva directivă.”;

- (d) la punctul 11, cuvintele „Directiva 97/66/CE” se înlocuiesc cu „Directiva 2002/58/CE”;

- (e) se adaugă următorul punct:

„11a. Condițiile de utilizare pentru comunicatele autorităților publice către publicul larg pentru avertizarea acestuia în caz de amenințări iminente și pentru limitarea consecințelor catastrofelor majore.”;

- (f) punctul 12 se înlocuiește cu următorul text:

„12. Condițiile de utilizare în caz de catastrofe majore sau urgențe naționale în vederea asigurării comunicațiilor dintre serviciile de urgență și autorități.”;

- (g) punctul 16 se înlocuiește cu următorul text:

„16. Siguranța rețelelor publice în caz de acces neautorizat, în conformitate cu Directiva 2002/58/CE (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice).”;

- (h) se adaugă următorul punct:

„19. Obligații de transparență ale întreprinderilor furnizoare de rețele de comunicații publice care oferă servicii de comunicații electronice puse la dispoziția publicului, în vederea asigurării conectivității între utilizatorii finali, în conformitate cu obiectivele și principiile enunțate la articolul 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), aducerea la cunoștință a oricăror condiții care limitează accesul la servicii și aplicații și/sau utilizarea acestora, în cazul în care astfel de condiții sunt acceptate de statele membre, în conformitate cu legislația comunitară și, acolo unde este necesar și proporțional, accesul autorităților naționale de reglementare la informațiile necesare pentru verificarea corectitudinii unei astfel de aduceri la cunoștință.”

3. Partea B se modifică după cum urmează:
- (a) punctul 1 se înlocuiește cu următorul text:

„1. Obligația de a furniza un serviciu sau de a utiliza un tip de tehnologie pentru care au fost acordate drepturi de utilizare a frecvențelor, inclusiv, după caz, cerințe de acoperire și de calitate.”;
  - (b) punctul 2 se înlocuiește cu următorul text:

„2. Utilizarea eficientă și efectivă a frecvențelor, în conformitate cu Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”;
  - (c) se adaugă punctul următor:

„9. Obligațiile specifice utilizării experimentale a frecvențelor radio.”
4. În partea C, punctul 1 se înlocuiește cu următorul text:
- „1. Desemnarea serviciului pentru care se folosește numărul, inclusiv orice cerință privind furnizarea serviciului în cauză și, în vederea evitării oricărui dubiu, principiile de tarifare și prețurile maxime care se pot aplica în seria de numere respectivă în vederea asigurării protecției consumatorului în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) litera (b) din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).”
-

DECLARAȚIA COMISIEI CU PRIVIRE LA NEUTRALITATEA INTERNETULUI

Comisia acordă o mare atenție menținerii caracterului deschis și neutru al internetului, ținând seama pe deplin de actuala voință a colegiitorilor de a consacra neutralitatea internetului drept obiectiv politic și principiu de reglementare care trebuie promovat de autoritățile naționale de reglementare ⁽¹⁾, concomitent cu consolidarea cerințelor de transparență aferente ⁽²⁾ și cu crearea unor competențe în materie de salvagardare pentru ca autoritățile naționale de reglementare să poată împiedica degradarea serviciilor și perturbarea sau încetinirea traficului din rețelele publice ⁽³⁾. Comisia va monitoriza îndeaproape implementarea acestor dispoziții în statele membre, punând un accent deosebit, în cadrul raportului său de activitate anual către Parlamentul European și Consiliu, pe modul în care sunt garantate „libertățile de pe internet” ale cetățenilor europeni. Între timp, Comisia va monitoriza impactul evoluției pieței și a tehnologiilor asupra „libertăților de pe internet”, prezentând Parlamentului European și Consiliului, până la sfârșitul anului 2010, un raport cu privire la eventuala necesitate a unor orientări suplimentare, și va face uz de competențele sale din domeniul dreptului concurențial pentru a aborda orice practică anticoncurențială care ar putea apărea.

⁽¹⁾ Articolul 8 alineatul (4) litera (g) din directiva-cadru.

⁽²⁾ Articolul 20 alineatul (1) litera (b) și articolul 21 alineatul (3) literele (c) și (d) din Directiva privind serviciul universal.

⁽³⁾ Articolul 22 alineatul (3) din Directiva privind serviciul universal.